

PEYAMA Kurd

Hejmar 62 | 11.11.2005

Kurdish weekly newspaper

Celal Talabanî
serdana Ítalya û
Vatîkanê kir



Rûpel 7

Naleta mirovê qesayî
Rûpel 2

Sewalên serberdayî
Culemêrgiyan aciz dîkin

Rûpel 3

Yekîtiya Ewrûpa doza
mafêñ kêmnetewan li
Tirkiyê kir

Rûpel 7

Oktay Ekşî Cihûyên ku
ji aliyê Hitler ve
hatin qetikirin tîne bîra
Kurdan

Rojnamevanê Peyama Kurd
Fadil Özçelik û seînîvisarê
rojnameya Tirk Hürriyetê Oktay Ekşî
mijara Kurd û Kurdistanê nîqaş dîkin

Rûpel 8

Mela Mustafa Barzanî,
nika her kesî ra zafêr
ad o

Rûpel 16

Malpereke nû ya Kurdi
HawarDENGÜBAS.com

HAWARDENGÜBAS.com
PORTALA NÜÇE Ú ZAMIN-KURDISTAN Ú CİHAZ

D 1.50 EUR, A 1.70 EUR, B 1.70 EUR, NL 1.70 EUR, CH 2.60 SFR
LUX 1.70 EUR, I 1.70 EUR, S 19.00 SKR, DK 14.00 DKK,
N 16.00 NOK, GB 1.10 £, GR 1.70 EUR



Kerxî Necmedîn
Altî Bermax..
**Gera Serok
Barzanî jibo
dinyayê
nameyek
vekirî ye**



Rûpel 4



Rûpel 5

Kurtenûçe

Hejandina çîpan nîşana nexweşiyê ye

PK - Li gora zanyarêñ DYA hejandina çîpan jiber pîrsîrêkên fizikî û depreşif derdikeye holê. Li gel piraniya ew kesen ku ling an çîpêñ xwe dihejin nexweşiyêñ şekir, endişeyêñ zede, nerehetiyêñ aşik (made), tansiyona bilind û libatêñ nelihêv diyar dibin. Li gora pîsporan hejandina lingan dibe ku jiber xereabûna hormonan bin ji.

Ji sedî 53êñ Rûsan ji Xwedê bawer dikin

PK - Lêkolînek ku li seranserê Rûsa hat kirin eşkere kir ku ji sedî 53êñ Rûsan ji Xwedê bawer dikin. Ji sedî 45ê besdaran diyar kirin ku "ji mirovîn din bawer dikin". Her wiha ji sedî 35ê Rûsan "li ser wateya jîyanê difikirin".

Lêpirsîna ku bi 1600 kesan re hat kirin eşkere dike ku ji sedî 25ê Rûsan ji hêzek taybet bê ku navê Xwedê lê bibe bawer dikin.

Ji sedî 16ê Rûsan ji ne ji Xwedê û ne ji ji hêzek deresirûştî bawer dikin.

Daxuyanî

Birêzan,

Tev rîz û silavan.

Her weku hûn ji agahdarin di roja 08.10.05 de PDK-Bakur û PSK liser karê hevbeş bi hevra bîryar dan. Ev belga bîryarêñ xebata hevbeş a her du partîyan di bar û doxêñ iroyî da gelek bî başî hate destnişan kirin û dengvedanee baş bi xwera anîye.

Komîta hevbeş a her du partîyen bira, PDK-Bakur û PSK bîryar dane ku li seranserî Evrûpê rîze konfiransan pêk bînin seba agahdarî dan û pêşvebirina kar a xebata hevbeşî yê hêzên siyasi liser armanca mioegerkirina yekitya refîn netewi.

Yek ji van konfiransan li Bajarê Wuppertalê di roja 13.11.05 è Dem 12°- 15° çêdibe.

Axistevanê Konfiransê:

**Rêzdar Yilmaz Çamlibel
Rêzdar Bayram Ayaz**

Em bawerin bi besdariya we di evê konfiransê de, wê bizava agahdarî û guhastina bîr û hîzrîn hevdû bi nexşekî kargêr xwe pêşda bibe.

Rêkevt: 13.11.05

Dem: 12°- 15°

Cih: Gathe 6, 42107 Wuppertal

**Komîta Hevbeş
ya PDK-Bakur, PSK**

Naleta mirovê qeşayî



PK - Biyologê molekulan Tom Loy pişti ku xwîna liser mirovê qeşayî Ötzi analiz kir û pirtûka xwe ya di derbarê şervanê 5 hezar û 300 sali bi dawî anî, mirî hat dîtin.

Li gora nûçeya AFP ji Sydney belav kir 6em kesê ku bi Ötzi re eleqedar dibe, mir. Rojnameya "The Australien" nivîsand ku biyologê molekulan Tom Loy pişti ku di derbarê Ötzi de pirtûka xwe qedand pişti bi du hefteya di 63 saliya xwe de li mala xwe mirî hat dîtin.

Malbata Direktorê Laboratorîya Arkeoloji ya Zanîngeha Quennsland Loy ragihand ku ew bi salan bû ku vê newesiya xwînê dikişand, lê teşhis pişti dîtina Ötzi hatîye kirin.

Ötzi di sala 1991an deli İtalya li Çiyayêñ Alpan de hat dîtin. Tomy Loy liser cilêñ termê 5 hezar û 300 sali lê bi awayekî mikemmel hatibû parastin, bi kîmasî xwîna çar kesan îspat kiribû. Her wiha tîra di milên wî de sebeba şervanê dema Bronzê eşkere dikir.

Mirina Loy, li vî welati gotinê naleta Ötzi yê ku pişti 53 sedsalan careke din di mezelê xwe de hat rehetsizkirin anî rojêv. Yekem kesê ku Ötzi dît tûristê

Alman (67) salek berê di eynî herêmê de şetel (şipa berfê) liser hat û mir.

Yekem kesê ku liser termê Ötzi lêkolîn kir, arkeolog Konrad Spindler (55) di meha Nisanê de jiber nexesiya MS jîyana xwe ji dest da.

Serokê tîma bijîşkiya dadi (tipa edli) ku liser termê Ötzi lêkolîn kir, Rainer Henn (64) wexta diçû seminereka liser Ötzi di rî de qeze kir û mir. Çiyahilkêş yê ku Henn bir ciyî Ötzi, Kurt Fritz di bin şetelê de ma û mir.

Rojnamevan Rainer Hoelzl ku cara yekem sûretê mezelê ji berfê yê Ötzi kişand jiber timoraya meji jîyana xwe ji dest da.

Birayê Loy ku di listeya mirinê de dora 6em girt, Gareth Loy dibêje: "Rapora otopsiyê tişî nakokî ye. Ji min re gotin ku birayê te jiber sebebên sîruşti (tebîî) an qezeyê an jiber herduyan tevde mirî ye."

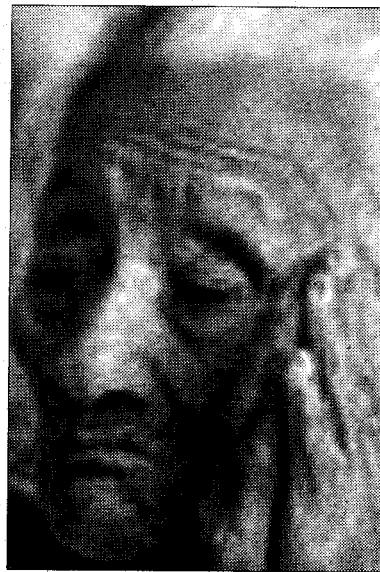
Li Amerika mirovê ku tecawîzi zarokek 9 sali kir, hat idamkirin.

Li Amerikayê li Eyaleta Texas navçeya Ozona Melvin Wayne White ku di sala 1997an de zarokek keçik ya 9 sali bi navê Jennifer Gravell revand û pişti tecawîzkinê ew kuş, di 5ê mehê de bi derziyê hat idamkirin.

White e di dadgehê de súcê xwe qebûl kiribû, poşmâniya xwe eşkere kiribû û ev libata xwe bi hînbûniya xwe ya alkolê ve girêdayî bû. Berî idamkirine Wayne ji malbata zarokê lêborîna xwe xwest û Încil xwend.

Di hevpeyvînek xwe ya di hefteya derbas bûyî de White gotibû ku ew naxwaze bimire, lê bi idamkirinê dewlet qençciyê pê dike, jiber ku bi vê fediyê jîyana wî wê zor be.

Di 117 saliya xwe de qet nexweş nebûye



PK - Textiyartîrin jîna dînyê Hernandez sirêñ xwe yên zindîmayinê û jîyanek dirêj got.

Hernandez li El Salvador dijî û di temenê xwîyê 117 sali de pêrgî nexweşîyeke ku wê têxe nav nîvînan nebûye. Hernandez digêje, "Jibo ku ezê kengî bimirim wê Xwedê bîryarê bide". Hernández sirêñ xwe yên jîbo jîyanek dirêj di 7ê mehê de di rojnameya Bild de wiha tîne zîmîn:

Her roj hêkek xav dixwe.

Rojê fincanek qahwe bi şîr ve dixwe.

Danûstandinêñ xwe yên bi malbata xwe re ihmâl nake.

Hernandez liser girîngîya xebatê radiweste. Ew di 100 saliya xwe de teqewît bû.

Xwe ji tîrêjîn rojê bêpar nahêle û di her fîrsendê de derdikeye berojkê.

Du rojan carekê xwe dişo.

Hernandez itiraf dike ku caran cigareyekê dikşîne û bîra vedixwe.

Kemana Paganni bi 1 milyon dolarî hat firotin



PK - Kemana bestekar û virtuozê Nicola Paganni yê İtali di mazadekê de bi 1 milyon dolarî ji xwe re kîyâr dît.

Di mazada ku li mûzayedâ Sotheby's de hat çêkîrin kemana bestekarê bi nav û deng berpirsê Weqfa Hunera Kemanê li Moskovayê Maxim Viktirov kiri.

Keman di sala 1720an de ji aliyê Carlo Bergonzi ve hatîye çêkîrin.

Carlo di dema xwe de yek ji çêtirîn hosteyê çêkîri na kemanan tê naskirin û ev keman ji wexta Paganni êdi li seranserê dînyê dihat naskirin, çêkîriye.

Paganni bi 20 kemanan re ev keman ji ji lawê xwe re mirat hiştibû.

Sewalên serberdayî Culemêrgiyan aciz dikin

PK - Li Culemêrgê, sewalên serberdayî yên ku li kèleka cade û şeqaman mexel dikevin, hemwela-tiyan aciz dikin û dîmenê bajêr xerab dikin.

Wekilê Serokê Şaredariyê Bişar Mavigoz, dide zanîn ku wan gelek caran xwediyyên sewalan hişyar kirine û ji wan xwestine ku sewalên xwe ber nedin ser kolanan, lê ew guh nadîn gotinê wan. Mavigoz dibêje ku ewê di demeke kurt de çareyekê ji vê pirsgirêkê re bibinîn.

Gemar û çopa ku hem-welati li derive datinîn, ji aliye van sewalan ve tê belavkirin û derdor gema-ri dibe. Ji ber vê yekê Culemêrgî nikarin ji bo meşînê kèleken riyan bikar bînîn û ew neçar dibin, di nîvî rî re bimeşin. Wekilê şaredariyê dibêje ku wan berî niha hînek ji wan se-



walan serjêkirine û dane xwediyyê wan û li hînek kesan ji cezeyê pêran birîne, lê disa ji ev pirsgirêk ji holê ranebûye.

Hemwela-tiyan kèleke-riyan ji sewalan re hiştine û ew di nîvî cadê re dimeşin. Ew dizanîn ku bi

ve xeterê û ew gelek caran mecbûr dibin ku bi şîferan re ji şer bikin, lê sewalên mexelketi tu gazinan ji vî awahî jiyana wan dike-

Derdora Qersê di bin berfê de ma

PK - Li bajarokê Selîm yê girêdayî Qersê û gundêndîn derdorê, berfê dest pê kir û gundi-keit taya pêdekirina tepik û qırşikan.

Ji nîskê ve hatina berfê, bandoreke mezîn li jiyana kojane kir. Jinêndîn gundan tepikanû û mîr ji geyayê sewalan ji bin berfê derdixin. Jinêndîn gundê Hasbey didin zanîn ku edî zivistana wan dest pê kiriye û ewê ji niha û pêve her berf bibare.

Qersî fêrî zivistana dijwar bûne. Li cem wan 6 mehan zivistane û 4 mehan jî havîne. Lê ew dibêjin ku havîna wan ji ne tu havîne. Her 6 mehen zivistanê ji berfa Qersê li erdê ye û ew dibe beşek ji jiyana wan.

Li ser zarokan li hev xistin: 11 birîndar

PK - Li Batmanê, li ser zarokan di navbera du malbatan de şer derket, 11 kes birîndar bûn. Tê ragihandîn ku malbaten Cihan û Gunaydin ji ber zarokan bi dar û keviran êrisî hev kirine û di encama pevcûnê de 11 mirov birîndar bûne.

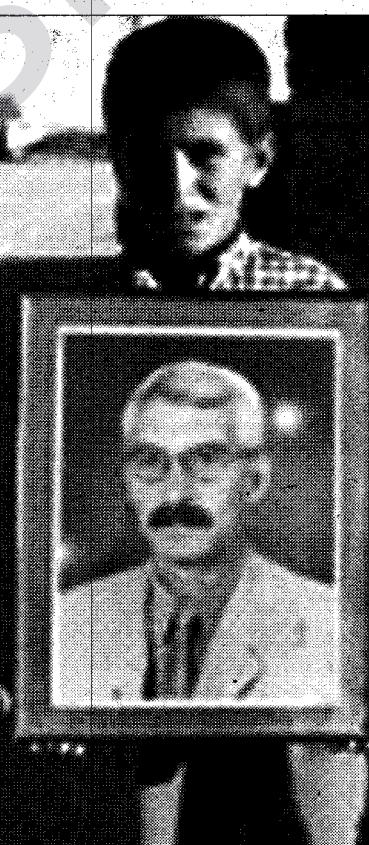
Zarokên van herdû malbatan ji ber sedeme-ke ku nayê zanîn, şerê hev kirine û malbaten xwe aghâdar kirine. Pişti ku mezinên herdû malan bi şerê zarokan dihisin, li şûna ku ew wan haş bikin û dawî li pevcûnê bînin, ew gefan li hev dikin û pevcûn mezin dibe. Şerê herdû malbatan ji aliye polisan ve hat rawe-standin.



Bavê 6 zarokan bû, dil ket keçeye 17 salî û ji aliye wê ve hat kuştin

PK - Li Serêkaniya girêdayî Ruhayê, miroveki bi navê Halil Ibrahim Çagra (41) bi riya internetê keçeye 17 salî ji Aydinê naskir û pişti ku ew dît, dil ketiyê. Li gora ku tê gotin wî ji keçikê re negotiye ku ew zewici ye û bavê 6 zaroka ye. Halil Ibrahim hezkiriya xwe tîne gundê xwe. Li gund keçik jina wî û zaroken wî dibine. Pişti çend rojan keçika bi navê Y.K li ser giliye malbata xwe ji aliye polisan ve tê girtin. Polis wê dibin Soke û teslimî malbata wê dikin. Pişti ku ew vedigere cem malbata xwe, bi riya telefonê gazi halil Ibrahim dike û civan-ekî li Sokeyê dide wî. Li cihê civan, keçik bi demançeya bavê xwe dawî li jiyana Halil Ibrahim tîne. Y.K piştre diçe qeqolê û dibêje "Min namusa xwe pak kir".

Xanîma Halil Ibrahim, Sultan Çagra ya ku 20 salênen temenê xwe li gel wî bîhurandine dibêje ku zilamê wê ne ji aliye keçikê ve, lê ji aliye malbata wê



ve hatiye kuştin. Malbata Çagra temamiya súc davêje ser keçikê û malbata wê, lê ew naxwazin gunehê Halil Ibrahim bibinîn ku wî ji bo keçeye di temenê qîza xwe de, ev felek li serê xwe û malbata xwe gerand.

Panorama

Dilbixwîn Dara



Dema ku ji romanekê 500.000 were firotin

Berî niha ji min nivîsandibû. Em Kurd ji xwendinê hez nakin. Ji xwe pişti belavbûna Internetê di nava me de, me dev ji xwendina rojname û kovaran ji berdaye.

Niviskarêni me gazinan dikin... Weşanger gazinan dikin... çiroknîvis, romanîvis, helbest-vari... hemû gazinan dikin û dibêjin "em ji kî re dinivisiñin... kî dixwine... haya kî ji me heye...?"

Wê rojê li ser daxwaza dostekî ez derbasi odaya Paltakkê bûm. Gotübêjek li ser nivîsandin û xwendinê hebû. Niviskareki me protesto dike û dibêje "Ez edî hew dinivisiñim! Dixwazim bimîrim, mirinê ji vê jiyana bêmane baştir dibim..." Jê dipirsin çima yabo, te ci zerar ji nivîsandinê ditîye? Kelogiri dibe û dibêje: "Ezê ji kî re dinivisiñim?! Bi salane ez dinivisiñim, haya niha pirtûke-ke min derneketiye... eger ku tişenê ez dinivisiñim bihatana xwendin, wê hînekan bigota ka em ji te re pirtûkekê çap bikin... pere ji tune ne ez wan berhemên xwe bikim pirtûk... ez bikim pirtûk ji wê neyên firotin, ezê deyndar derkevîm..."

Xwendin û nivîsandin di nava civakên pêşketî de li pêş e. Gelek ji me re divê heyâ ku em bigihêne radeya wan civakan ku têde nirkex ji nivîsandin û niviskaran hebe. Bawer bikin eger ku ne ji van malperen Internetê bin, wê kesek pê nehese "ka kijan niviskareki/e Kurd li kudere ci berhem nivîsandiye... ci pirtûk çap kiriye..." bi riya van malperen em bi çalakî û xebatên niviskaran dihe-sin, ji ber vê yekê pêşniyara min ji berpirsiyaren malperen kurdi re ewe ku bêpere reklama wan xebatan bikin.

Di nava desten min de hevpeyîne ligel niviskareki Kurd-Tirk heye. Ahmet Altan, hînek dibêjin diya wî Kurd e, hînek ji dibêjin bavê wî. Her cawa be, dostekî Kurdan e, miroveki demo-krat e. Di rojnameya tirkî Hurriyet de hevpeyîne ligel wî hatiye çekirin, têde behsa romana xwe ya dawi dike: "Şeva Heri Dirêj" belki mirov destpêkê bawer neke, lê ji wê romanê 500.000 hatiye firotin. Büreyeke wiha li Rojhilata Navin nehatiye ditin, çebûbe ji min nebibistiye. Nivîsîlyonek ne hejmareke hindik e. Altan dibêje, ev yeka diyar dike ku civaka Tirk civateke xwendevan e. Dibêje: "Dema ku ji çapê derket, gazi min kirin, min dît çawa kamyonan bi romanen min dadigrin... emê ji niha û şûn ve bi sedhezaran çap bikin..."

Dema ku derfet peyda bibin wê ji nava me Kurdan ji kesen weke Ahmet Altan derkevin. Hene ji, lê xwediyyê wan tune ne. Niviskarêni me bêxwedî ne. Ne medya xwedî li wan derdikeve, ne partî, ne ji dewlemendîn Kurd. Dema ku niviskareki me romanekê xwe çap dike, bêguman li benda wê yekê ye ku hînek rabin û doza hevpeyîne ligel wî hatiye çekirin, lê ka! Kesek pirozbahiyeji jî jê re naşine. Partiyen me doza partîbûnê lê dikin, dewlemendîn me bi vekirina Imbisân re mijûl in, medyaya me di xew de ye, jixwe hebûna zarava û zêdebûna alfabyen kurdi piş li me şikandiye. Tu bi kurmancî-latîni binivisiñi Kurden başûr û rojhilat tênağîhîn, bi soranî-tipen aramî binivisiñi bakur û başûrê rojava tênağîhîn...

Ev pirsgirêk çawa çareser dibe? Hün, bibêjin.

Kerxî Necmedîn Altî Bermax..

Gera Serok Barzanî jibo dinyayê nameyek vekirî ye

Peyama Kurd: *Beriya serdana Serokê Kurdistanê û şanda pêre, cenabê wî li ser şewe û armanca serdanê û çawaniya diyarkirina şandê, digel tevaya hêzên Kurdistanî giftûgokir. Hûn dikarin hinekî liser vê meseleyê biaxivin?*

Kerxî Necmedîn: Tiştekî eşkereye ku hercar cenabê serok jibo meseleyen taybeti yê Kurdistanê giftûgoyan bi hemû aliyen Kurdistanî re dike, ev ji ciyê dilxweşîya hemû aliyen e. Rojekê beriya serdana hêjayê serok ew digel tevaya hêz, ali û komeleyan civiya û mebesta serdana xwe ji tevan re behs kir, ku ev serdan bi daweteke fermî a Hikumeta Emerikî û kesê serok Bush bû.

Tiştê din yê ku ciyê dilxweşîyê bû, şanda hevrê ya serok bû ku ji tevaya hêz û neteweyen Kurdistanê pêkhatibû, ku jibo nûneriya Turkmenan di wê şandê de, ew şerefda me û me.cî di wê şanda hevrêya serok de girt. Ew şand şandeke siyasi, neteweyî û hikûmî bû.

Ast û şeweyê protokol û merasimên pêşwazîkirina Serokê Kurdistanê çawa bû?

Şeweyê axiftina Bush di wê merasimê de jibo Serokê Kurdistanê bi corekê bû ku ez misoger dizanim Serok Bush jibo gelek kesan ew nekiriye, George Bush wek em hemû dizanin serokê mezintirin welatê xudan desthelite û xudana birtyara dunyayê ye. Bush bi xwe ji yê nasyare ku ji xwe pesnê kesi nade û di dema axafinî de, her kesi buhayê wî didiyê.

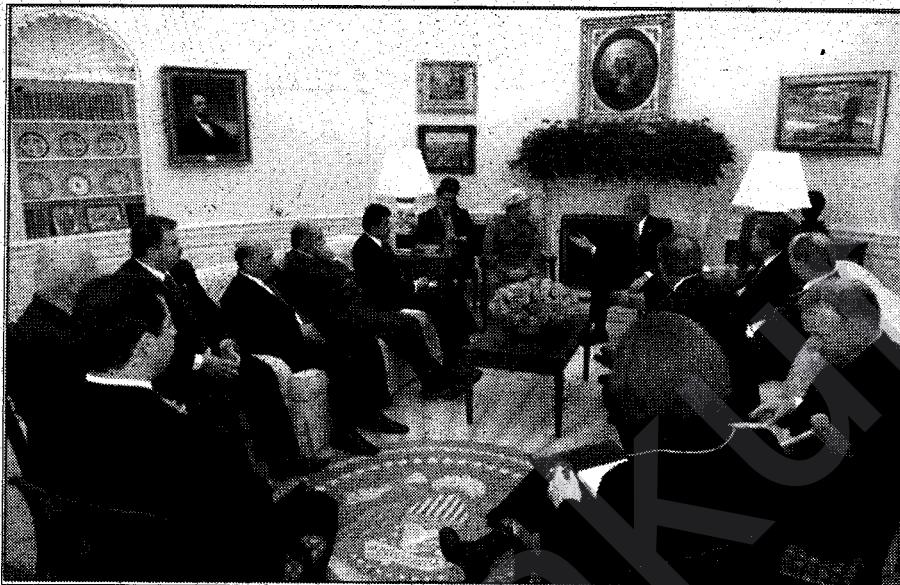
Bush gelek agahdarî helwest û birtyarîn Serok Barzani bû, dizanibû ku dema serok birtyar bide, cîbicikirin bi dûv de tê, bi taybeti di demen nazik û çarenivissaz de, herweha agahiya wî ji wê yekê ji hebû ku Serokê Kurdistanê çend pêgîriyê liser çespandina demokrasiyê dike. Di heman dem de dijayedî teror û teroristan dike, lewra yek ji giringtirin ahaftinîn ku Serok Bush arasteyî Serok Barzani kir digot; 'ez ji wek cenabê we, dema min birtyarek da ez xwedîyê birtyara xwe me û cîbicî dikim'. Ev ji şerefeke mezine jibo xelkê Kurdistanê û herweha meznahiya cenabê Serok Barzani nişan dide, ku Serok Bush bêje; 'ez wek cenabê we me'. Herweha got; 'gelek xelkê din ji hene diaxîvin, lê cîbicî nakin û ew wisa fam dîkin ku divê siyaset bi wî şeweyî be'. Dîsan got; 'ez ji wek te wusa ji siyasetê hîn bûm, dema ahaftinekê bikim divê li pist ahaftina xwe bim ta cîbicî dikim'. Vê pêşwazîye gelek dosten gelê Kurdistanê dilxweş kirin û meziniya pêşwazîye bi radeyek bû hest pê dihat kirin û ji cenabê Serok re digot; 'Serok Barzani' ku hin welat bi vê meseleyê gelek dilteng bûn û neşyan diltengiye xwe veşerin.

Ji biliya hevdîtinêni siyasi yê Serok Barzani, hin hevdîtinêni girîng di-
gel Wezirê Bazirgani û sermayedarîn Emerikî ji sazkirin, hûn dikarin liser vê mijarê bêtir pêzanînan bidin me?

Yek ji meseleyen heri girîng li cem Serok Barzani, meseleya Ekonomik û barziranî bû, hêjayê serok digel bêtirî 30

Hevdîtinêni siyasi yê Serokê Kurdistanê ligel berpirsiyarên Emerikî, Brîtanî û Elmanî xwedîyê raman û wateyê taybeti bûn. Di heman deme de Serokê Kurdistanê jibo bicfanîna wê programa ku di dema sündxwarinê de berçavkîribû, di derbarê avakirina bingehê aborî û xweşgûzariya xelkê Kurdistanê, ligel kompanyayen berhemanîn yê Emerikî ji civiya.

Birêz Kerxî Necmedîn Altî Bermax, endamê şanda hevrê ya Serok Barzani bû di wê serdanê de, wî bi riya hevpeyvînekê hin aliyen wê serdanê ji me re behs kirin.



kompanyayen mezin yê Emerikî civiya. Di seri de wan hin pirsiyar di derbarê siyaseta hikûmeta Kurdistanê de liser berhemanîn, çawaniya karê kompanyeyan, meseleya gumrik û rewşa tenahiyê hebûn. Cenabê Serokê Kurdistanê, Serokê Hikûmeta Kurdistanê û Kek Berhem Salih bersivîn wan dan û ji wan re hertişron û eşkere kirin, nûneren kompanyeyan ji bi wê encam û wê piştrastiya serkirdayetiya siyasi ya Kurdistanê daye wan dilxweş bûn. Tevaya wan kompaniyayan ji amadeyiya xwe diyarkir jibo bikaranîna sermaye 'diravê xwe li Kurdistanê, bi taybeti di warê 'samânê jêrerd' ku Kurdistan di wî wari de dewlemede û ez piştrastim ku di pêşerojeke nêzîk de ev mesele cîbicî bibe û wê li van nêzikan nûneren wan kompanian bigihîjin Kurdistanê.

Di dema sündxwarina Serokê Kurdistanê de li Parlemenê Kurdistanê, karnameya xwe ji xwend ku meseleya abûri beşike girîng ji wê karnameyê bû. Gelo em dikarin bêjin ku ev giftûgoyen cenabê wî digel kompaniyayen Emerikî, pêngava cîbicikirina wê karnamêye ye jibo avakirina bingehâ abûri û xwesgozariya xelkê Kurdistanê?

Yek ji siyaseten serok, dabînkirina jîyanek xweş jibo xelkê Kurdistanê û wek me di vê serdana wî ya siyasi de dît, wi meseleyen girêdayî jîyanek xelkê Kurdistanê jîbir nekirin. Her çende ku pêşniyar hebûn ku civînen digel kompaniye û sermayedaran jibo careke din werin paşxistin, lê ev tiş li cem hêjayê serok gelekî girîng bû. Lewra ez bi piştrasti dîbîjmî ku ev pêngaveke piraktiki ya Serok Barzani bû jibo wan meseleyen ku cenabê wî di karnameya xwe de pêşkêş kiribûn.

Seminara Serokê Kurdistanê ya li National Club Reviyo' çawa bû?

Di wê seminare de kesanen piledarên nav siyaseta Emerikî amade bibûn, ew kesen ku birtyarîn girîng li ser çarenivisa Emerikî û cihanê didin. Armanca amadebûna wan kesan ew bû ku ji nêzîk ve helwesten serokê Kurdistanê û çawaniya behskirina kawdanan bibînin û danûstandinê li ser bikin. Axaftinê Serok ciyê balkışandina wan bûn bi taybeti li dor meseleyen çawaniya reftarkirin ligel pirsgirêkîn Rojhilata navîn, İraq û Kurdistanê.

Girîngiya wê xelata ku ji Serok Barzani re hat pêşkêş kirin, ci bû?

Di seri de ez dixwazim bêjîm ku ew xelat, ne xelata aştiyê ye. Ew xelat di cihanê de ji gelek kesan re nayê dayîn û kesen ku ev xelat wergirtine, serokên mezinên cihanê ne mîna Serokê Emerikî û kesekî din ji Brîtanî ji wergirtiye. Ev xelat ji wan kesan re tê dayîn yê ku aştiyê dirust dîkin, wateya navê xelatê 'xelata dirustkerê aştiyê' ye ku ji aliyê zanîngeha Washington ve tê dayîn ku mezintirin zanîngeha Emerikîye. Ev ji jibo gelên Kurdistanê ciyê serbilindiyê ye ku serokê wan di asta serokê mezinê dinyayê de ye û jibo hewla wî ya dirustkirina aştiyê hat xelatkirin.

Brîtanîya bingehê duyemîn yê serdana Serokê Kurdistanê û şanda pê re bû, di 'Enstitut a Xwendinê Stratejik a Şahînşahiya Brîtanî', hêjayê Serok peyvek pêşkêş kir. Hûn girîngiya wê peyve çawa dibînin? Çawa hêja behs kir û ta ci radê wê peyve bala amadebûyan kişand?

A li 'National Club' a Emerikî hat ki-

rin, heman tiş bû li 'Chatam Haus' a Brîtanî hat kirin. Kesen xwedibiryar yê Brîtanî bi pûtedaneke zede li boçûnê serok guhdarı kirin. Ji vê ji girîngtir ew bû ku ew piştrast bûn ku Kurdistan bi wê sistema desthelatdariyê û bi vi serokî ne tenê ciyê tirsê nîne jibo aliyeke belki çavkaniya aramî û xwecîhbûna demokrasiyê ye li heremê.

A hêjayê Serok li Emrika û Brîtanîya liser meseleya Kurdistanê û İraqê behis dikir, digel dîtina wan bevbes bû û bi bîlindi û birêz ve wan ew bîrûbawerî nîxandin.

Piştî bûyera 11 Septemberê Brîtanîya û Emrika di eniya 'Bereya' diji terorê de pêkvene û di proseya azadiya İraqê de ji bi heman şewe, lê di wê proseye de Elmanya ne tenê alîkar nebû, belki bi coreki ji coran li diji wê proseye bû. Di heman dem de Serokê Kurdistanê ji aliyê bilindirin astê desthelatê li Elmanya hat pêşwazî kirin, hûn vê çawa dibînin?

Diyare piştî wan hilbijartîn vê dawiyê û şikestina Schroder, guherîtin bi ser siyaseta Elmanya de hat. Bi taybeti jibo meseleya Kurdistanê û İraqê, bîrûbawerîyên Partiya Çepa Xiristiyan û seroka wê xanima hilbijartî jibo pileya Şiretkariya Elmanya. Temamen berevajî siyaseten Schroder û partiya wî ne, ev partiya ku hatiye hilbijartîn heman boçûn heye ligel. Emrika û Britanya li ser pirsgirêka İraqê û Kurdistanê û hevoza gelê Kurdistanê ye. Ev ji hokarê wê pêşwaziya germ bû ku li hêjayê Serok hati kirin û piştevaniya xwe jibo gelê Kurdistanê derbirî û amadeyiya kompaniyayen. Elmanî jibo avedankirin û sermagozariyê li Kurdistanê diyarkir.

Wan pêşwazîyên li Serokê Kurdistanê hatîn kirin ci peyamek gehand ji aliyê wan welatên mezin, bo welatên derdor û neyareñ demokrasiyê û ew welatên ku Kurd di nav de hatiye dabeşkirin?

Ev ji dinyayê re nameyeke gelekî girîng bû. Jibo ku bizanîn rejimek di İraqê de hebû hat rûxandin û a iro di İraqê de heye, bi taybeti meseleya Kurdi rastiyeye û divê bê qebûlkirin.

Beriye demekê li bajarê Amedê, Erdogan got; meseleyek heye navê wê meseleya Kurdi ye û divê bê çareserkirin û ew şashiya ku beriya heşte salan hatiye kirin divê em rastbikin. Ev gotin tiştekî dilxweşkere, lê ev dîltengîya niha ya Tirkî ku xwe tênagihîne ku İraq welatîkî federale û Kurdistan ji heremeke ji heremên wê yên federal e û Emerikî, Brîtanîya û gelek welatên din bi fermî kar digel dîkin. Emrika ji xwest vê rastiyê ji cihanê re bêje û herweha ji wan welatên ku Kurd di nav wan de hatine dabeşkirin jibo ku hizrê li çareserîyek demokratik jibo vê meseleye bikin. Mîna wê axiftina hêja Serok Barzani di televizyona 'el-Erebiye' de bi eşkerayı got; divê ew welatîkî rûyên demokratik meseleya Kurdi di welatên xwe de çareserbikin.

Hevpeyvin: Namiq Hewramî

TESEV, riyên çareserkirina pirsgirêka koçberan destnîşan dike

Weqfa Etudêni Aborî û Civakî yên Tirkîyê (TESEV), li ser koçberiya mecbûri, encamên wê û riyên çareserkirina wê raporeke balkêş amade kiriye. Wê rapor di dema pêş de weke pirtûk çap bibe û were belavkirin.

Li Tirkîyê heta niha saziyên pêwendîdar ne nav li vê pirsgirêkê kirine û ne ji lêkolane bê ka çend mirov bi zorê ji ci û warê xwe hatine derxistin. Rapora TESEVê dide zanîn ku koçberkirina bi zorê li Tirkîyê bûye sedema aloziyeke mezîn û bandora wê li ser temamê civakê cêdibe. Ji bo çareserkirina vê pirsgirêkê, pêwîstî bi ravekirina koçberiya bi zorê, ewlekariya herêmê, rakirina mayinan û avêtina pêngavêni aborî û civakî heye. TESEV vê yekê weke destdirêjiyeke mafêni mirovî binav dike û dibêje di 20 salên dawî de, binpêkirineke bi vê radeyê berfereh ku bikaribe weke vê bandora xwe li hevqas hemwelati bike, nebûye. Rapor dide zanîn ku pirsgirêkê weke ku tê xwestin nehatiye ravekirin û navêni ku lê têne kirin ji bersiva naveroka wê nadîn. Rapora TESEVê her wiha, Projeya Vegera li Gundan û Zagona hejmar 5233 ya "Vegerandina ziyana ku ji bér tekoşîna li dijî terorê çêbûye" ji weke zágónen cudaxwaz dibîne.

Rapor dibêje, "Mirov nikare koçberkirina bi zorê, derveyî rewşa dirokî, siyasi, etnikî û civaki ya başûrê rojhilat û rojhilat û her wiha derveyî şerê ku ji 1984an ve didome û ji pirsa Kurdan serbixwe bibîne û şîrove bike".

Di derbare hejmara mirovîn koçberkirî û tê lêkolinê konkrêt çenebûne. Kes' nizane çend hezar mirov bûne qûrbanê vê siyasetê. Lê li gora raporê, ev hejmar digihîje sedhezaran û tê zenkirin ku şerê vê dawiyê careke din bibe sedema destpêkirina pêvajoyeke koçberiya mecbûri.

Rapor gumana xwe bi van gotinan piştarst dike, "Hinek medxûrén ku me li Culemêrgê dîtin, yên ku van herdû salên dawî havîna xwe li gundê xwe derbas kiribûn, dan zanîn ku di van mehîn borî de konêni wan hatine şewitandin û ew neçar mane ku ji gundê xwe derkevin".

Li gora raporê, çareserkirina vê pirsgirêkê nêzîkbûneke pirali dixwaze, lê berî her tiştî pêwîste şer raweste û pêvajoyeke bêcek destpê bike.

Rapor dibêje, "Pêwîste dewlet di koçberbûna mecbûri de pênasâ (tanim) Neteweyen Yekbûyi bikarbîne û "mafî vegerê" bide. Divê ew derfetên aborî yên bikaranîna vî mafî çebike".

Rapora TESEV, riyên çareserkirina vê pirsgirêkê wiha datîne.

Jinûveçêkirin: Divê aboriya wan deverên ku şer lê bûye were bipêşxistin û ji bo vegerê binyateke baş were amadekirin.

Rehabilitasyon: Divê jiyan were "asayîkirin", dewleta ku binyata wê dadmendîyeke demokratik e were sazkirin, jiyanâ civakî were zindîkirin, militan û parêzerên gundan, yên ku tevlî şeran bûne li civakê werin vegerandin û



entegrekirin.

Lihevkirin: Divê aloziyên şer werin derbaskirin, aştiyeke demdirêj were sazkirin û di navbera herdû ali û komîkên şer de danûstendirin çêbibe.

Kelemîn li pêşîya vegerê

Li gora raporê, li pêşîya vegera wan kesen ku ji ci û warê xwe bûne, gelek kelemîn girîng hene:

Ewlekari: Kesen ku dixwazin vegerin gundan xwe lê hîna ji venegeriyane, ji ber ewlekariyê nikarin vegerin. Piraniya kesen ku hatine dîtin û bi wan re hatiye axaftin, gotine ku ew nikarin bêyi pêkanîna ewlekariyê û aramiyê vegerin gundan xwe. Ew ditîrsin ku ji ber operasyon, şer, zora PKK yan ji zora dewletê (ji bo bibin parêzvanen gundan) neçar bimînin ku careke din ji mal û gundan xwe derkevin. Hinek kesen ku vegeriyane gundan derdora Batmanê, dibêjin ku ew dixwazin li gundan xwe bimînin, lê heger şer zêde bibe ewê neçar bimînin ku careke din derkevin.

Parêzvaniya gundan: Divê him militanê PKK û him ji parêzvanen gundan, careke din li civakê bêni vegerandin. Ji bo bêçekkirin û -heger sicila wan nebe kelem- istihdamkirina van mirovan divê siyaseteke navendi were afirandin. Pêwîste ev mirov saziyên perwerdeyî û yên ewlekariyê de neyên istihdamkirin. Bi taybetî ji di mijara parêzvanen gundan de, dema ku destûr dikeve destê rayedarên herêmî, ew bi awayekî şâş têni bikaranin û ev yek dibê sedema zêdebûna aloziya civakî.

Mayin: Mayinê ku hîna hejmara wan baş nayê zanîn, him bandorê li jiyanâ wan mirovîn ku vegeriyane gundan xwe dike û him ji bandorê li ser biryara vegerê ya wan kesen ku dixwazin vegerin dike. Divê mayin ji aliyê Hêzîn Çekdar ve, bi teknolojiyâ pêwîst werin derxistin.

Pênasâ koçberbûna mecbûri heye, lê kesek pêk nayne

Rapor dibêje, divê pênasâ fermî ya ji bo van mirovîn ku ji neçarı koçberbûne, bikin weke pênasâ Neteweyen Yekbûyi ku bi vî awahî ye:

"Ew mirovîn ku ji neçarı, ji ber bandora şer û bi awayekî giştî bandora dijwariyê, yên ku ji ber binpêkirina mafêni mirovan û ji bo xweparastina ji felaketên xwezayî yan ji mirovî ji ci û warê xwe

derketibin û sinorêni dewletê yên ku bi awayekî navnetewî hatine pejirandin derbas nekiribin, ji wan re "mirovîn ku di nava welat de ji ci û warê xwe hatine kirin" tê gotin"

Ji bo Projeya Vegera Gundan û Rehabilitasyonê (KDRP) serlêdanen ku hatine kirin, hejmara rastin yan koçberan diyar nake. Li gora hesabê ku pişti serlêdanen hatiye derxistin, 939 gund û 2019 gundik valabûne û li gora vê yekê 355.803 kes koçberbûne. Lê ev bi tena serê xwe têra diyarkirina hejmara rastin nake.

Li gora rapora TESEV, divê rayedar ji bo çareserkirina vê pirsgirêkê sê xalan bi ci bînin:

. Van mirovan li malen wan vegerînin, yan ji

. Li herêmeke din bi ci bikin

. Entegrasyona van mirovîn koçberuyi ji bo civakê hêsanîr bikin

Dewletê ji bo vê yekê du tiştî kirine. Yek jê Projeya Vegera Gundan û Rehabilitasyon e û ya din ji yasaşa hejmar 5233 ye. Lê belê li gora lêkolinê ku ji bo amadekirina vê raporê hatine kirin, hîna ji kelemîn mezîn li pêşîya vegera koçberan hene. Yasaya 5233 ji nikare bersiva ziyana van mirovan bide. Ev yasa tezmînateke aborî nade mirovan û ji bo wan kesen ku ziyanekî giyanî û bedenî dîstine ji tezmînateke pir kêm tê pejirandin. Li gora raporê divê temamê ziyana ku ji sala 1984an û vir ve çêbûye were vegerandin, divê dêma şîrovekirina serlêdanen were dirêkirin û divê parêzvaniya gundan were rakirin.

Pişti vegetina gelek xalêng girîng, rapora TESEV dibêje, "Heger ku wê Birêvîbiriyeke Rewşa Awarte (OHAL) hebe, divê ew ji bo çareserkirina pirsgirêkê tenduristi, civakî û aborî hebe û careke din dûbare dike ku divê pirsa koçberbûna bi zorê yan ji ji neçarı, derveyî pirsa Kurdan neyê dîtin û şîrovekirin.

Amadekarên raporê: Doç. Dr. A. Tamer Aker (psikiyatru, Zanîngeha Koçaeli), Yrd. Doç. Dr. A. Betül Çelik (zanyara siyasi Zanîngeha Sabancı), Dilek Kurban (doktorê hiqûq, TESEV), Doç. Dr. Turgay Unalan (nasnamenâ, Zanîngeha Hacettepe), Yrd. Doç. Dr. Deniz Yukseler (civaknas, Zanîngeha Koç), Oznur Acıcbe, Derya Demirler, Harun Ercan, Şefika Kumral.



Cemal Batun

Girîngiya Kurdî

Beri demekê min serborinek bihist ku tesirek gelek giran li min kir. Ji min re hate gotin ku rastiyeke e û hatiye serê welatparêzek Kurd ji Nisêbinê. Fermo, de hûn ji bixwînin, û bibînin bê ci dewran li serê me hatiye gerandin?...

Welatparêzek Kurd ji Nisêbinê, beri bi salan mirovek xwedi rîz di nav civatê de û xwedî imkanen aborî yên gelek baş bû ye. Gava çekdarên Partiya Karkeren Kurdistanê (PKK) dest bi tevgera çekdar kirin e, wî ji bawer kiriye ku ew xebatek welatperweri dîkin, nêzîki wan bû ye û ketiye nav wan. Du zarokên wî yên xort ji derketine ciye û weki gelek hevtêkoşerên xwe şehîd ketin e. Zilamê me, bêguman baweriya wî qet neşkestiye, xebata xwe bi awayek germitirr ji dom kiriye. Rewşa wî ya aborî destpê kiriye ku gelek xerab bibe. Lê, li ber welatperweriye pere û can ci ye?...Xebat dom kiriye û bedelê xebatê ji girantirr...Polisan û leşkeran bi awayek domdar ew girtin e û tadeyên giran lê kirin e, gotin ji ji devê wî beramberi tevgera PKK dernekekiye. Tadeya hemberê wî û malbata wî gihiştiye radeyek weha giran ku neçar maye, welat terk bike û ew ji weki gelekên din, berê xwe bide réya koçberiyê.

Welatparêzek me-bavê du şehîdan, li gel du keçen xwe yên mayî, jîna xwe û kurê xwe yê 5-6 salî li Edeneyê bicîh bûn e. Salek ji ser ve derbas bû ye, kurêbicîh dest bi dibistanê kiriye. Rojekê gava zarok hatiye malê, bi ketina xwe ya hundir ve, gotiye: "Baba, bana bir dondurma alsanal!" (bavo ji min re dondurmeyeke biker!).

Gava zilam van gotinan dibihize, hêstir ji çavén wî destpêdiyin werin xwarê. Hey gidi mala min! Encama xebata min a ji bo kurdayetiye ev bû! Du zaroyan wenda bike, mala xwe xerab bike û zaroka te-canê te, were bi tirkî li gel te bipeyive. Ger encamê vê xebata PKK ev be, min ev xebat navê.. Ez gundiye bim li Kurdistanê li ser çiyayek bim, ma ji vê rewşê ne baştir e....

Ev tenê serboriyek bû ku min bihist. Herweha bi dehêne din yên ji vê serboriyê girantir û wahîmtirr... Dilê min şewiti... Bi rastî xebata kurdayeti: ger zimanê kurdî neke zimanê xwe yê fermî, ger bi kurdî danûstandina xwe li gel gelê xwe neke, ger bi kurdî nenivise û qise neke. Siyaseta xwe, rojnameya xwe, telewîzyona xwe, çanda xwe, edebiyata xwe bi zimanê kurdî neke - ku der a vê xebata Kurdistanî ye.

Ger em xebatê ji bo welatê xwe bikin, di destê yekem de erk ê me: bikaranîna zimanê neteweyê me ye. Tu sedem û hincet jê re nî nin, yên ku dibêjin: bi kurdî siyaset nabe, bi kurdî edebiyat nikare bête nivisandin, bi kurdî sinema nikare bête çekirin. Ev hemû ne rast û dêrew in! Ji ber ku camêr hene van hemû karangîkin.

Bingehê nasnameya Kurd, zimanê kurdî ye. Xwedîderketina zimanê kurdî - xwendin, nivîsandin, belavkirin û populerizekirina zimanê kurdî-bingehê kurdayeti û welatperweriye ye.

Di seredana xwe ya ji bo Dewletê Yekbûyi yên Amerika de, Serokê Kurdistanê Mesûd Barzanî, di hevdîtina xwe li gel civata Kurd a li DYâ de, carek din anî ziman: "Xwedî li zimanê kurdî derkevin, li gel zarokên xwe bi kurdî bipeyivin"!...

cbatun@yahoo.se

biraveti

Bayram Ayaz



Li Tirkîyê planêna dewleta kûr û tevgera neofasîst û rasîst

Rojhilata navîn di proseseke dijwar de derbas dibe. Li seranserê herêmê, li hemû welat û dewletan du bere peyda bûne. Bereyek ya demokrasiyê, azadixwaziyê û medeniyetê ye; bereya din ya kevneperek statûkociyan e. Di bereya duyemin de hêzên nijadperest, faşist, olperesten fanatik û „cepêrî“ nasyonal-sosyalist cihê xwe digrin.

Bereya yekê azadixwaz in û dixwazin li welatên xwe civakên sivil û demokrasiyê ava û xurt bikin. Gelên bindest û minoritet jî dixwazin azadiya xwe bidestxin, ji zor û zilmê rizgar bikin.

Hêzên bereya duyemin statûkoparêz in. Ew dixwazin dem û dewran weki dema piştî herdu şerîn cihanî bimine. Tirk, Ereb û Faris miletên efendi û serdest bin. Li van welatan dewlet û desthilat di destê nasyonalist û olperestan de bimine. Kes zewq û sefahata wan xira nekin. Projeya Mezin ya Rojhilata navîn hizûra wan direvîne, ji guherînan li Rojhilata navîn zêde zêde aciz in. Bi her awayî berxwe didin û dixwazin ev prosesa ku ji destpêka salên nodi virde destpêkiriye, pûc bikin.

Armancê Projeya Mezin yêni abori û strategik ci dibe bila bibe, ev konsept di warê siyasi, civakî û kulturi de tesireke zêde pozitif û pêşkevtî li Rojhilata navîn dike. İro navenda guherînan, yanî cihê nûjenî û reorganzeyê Irak û başûrê Kurdistanê ye. Lî ev proses yek bi yek li hemî welatan tesîra xwe nişan dide, bi taybetî li Iranê, Sûriyê û Tirkîyê.

Sûriye destpêkiriye édi dikele, bilqikan davêje. Iran ji di binî -binî de her diçe germ dibe. Tirkîyê ji wisa ye. Di nav dewleta Tirk û tevgera welatparêza Kurd de û di nav Tirkan bixwe bixwe de berhevdanek navxweyi dijwar heye.

Li Tirkîyê ji du bere çebûne. Li terefeke Kemalist, Tirkçîyen rasist, neofasîst, olperesten Tirkçî-şovenist û „cepêrî“ nasyonal-sosyalist cihê xwe digrin. Mesela evê ji wan re dibêjin „kızıl elmaçî“, hevkariya Tirkîn faşist û „cepêrî“ nasyonal-sosyalistan e. Ev tevgerek Tirkî û neofasîst e. Dewleta kûr li piştî van tevgeran e. Evana dijayedî û dujminahiya Amerîkiyan û Ewrûpiyan, Kurdan û demokratîn Tirk diken. Ev hêzana hemî ji statûkoparêz, Tirkî û parêzgerê leşkeran yanî militarizmê ne.

Hêzên militarist, tevgera Kemalist, rasist û neofasîst hemû bi hevre Kurdan û demokratan tehdît diken, êrişan tînin ser wan. Di medya Tirk de ji êrişkarî bi tundi berdewam e. Tişten balkêş diqewimin. Grûpa Turksolu kampanya vekiriye, slogan „Kurd hebe pirs heye“ ye! Yanî divê Kurd bîn tunekirin! Serokê Aydinlar Ocagi Prof. Mustafa Erkal dînîvisine: Pirkulti xeter e, divê tenê kultura Tirkan hebe! Yanî kultura Kurdan divê bîn tunekirin.

Nimûneyek balkêş fikir û niyeten sernîvisarê Hürriyetê Oktay Ekşî ye. Ew temsila Kemalistên statûkoci dike. Di diyalogek niviskî ya di nabeyna endamê redaksiyonâ Peyama Kurd Fadîl Özçelik û sernîvisarê hürriyetê de, Ekşî di nameyekê xwe de tore dibe û dibêjin ew kesen ku hêvi ji Amerika diken û doza ax û welat bikin, divê dema şerî duyemin bi bîra xwe binin. Yanî jenosîda museviyan tîne bîra Kurdan!

Di demeke ku kemalist, neofasîst û Tirkçîyen rasist êrişî Kurdan diken, li Batmanê û hêla Mîrdînê çar kevne pikkî hatin kuştin. Ev kes bi isülén mafia bi kérän û bi guleberdana gewriyê hatine qetilkirin. Ev bûyer salen nodi tîne bîra me. Wê demê mirovîn JITEMê Yeşîl û hevalên xwe, hizbullahçîyan, Kurdperweran direvandin, bi wan işkence dikirin, wan dikuştin û davétin ser riyan. Xûyaye dezgehen dewleta kûr cardin dest bi karê xwe kirene.

Li Rojhilata navîn demokrasi her çiqasî xurt bibe û Dewleta Kurdistanê misoger, hingê dê ev cure êrişkarî ji zêde bikin. Divê em şiar bin û van hêzan û karêwan wan teşhir bikin.

DÎPLOMASIYA ADETÎ Û YA JI ADETÊ DER

Serokê Kurdistanê Federe Mesûd Barzanî di gerra xwe de ya ji bo Dewletên Yekbûyî yên Amerîkayê (DYA) û Britanyayê, resmi wek serokêkî dewletê hat pêşwazîkirin, her duyan ji bi gotina „Mr. President“ xîtabî wî kir û bixêrhatineka germ lê kîrin, bi taybetî qîmet dan têkoşîna wî, ya neteweyê wî ya li dijî rejima diktatori, azadî û demokrasiyê.

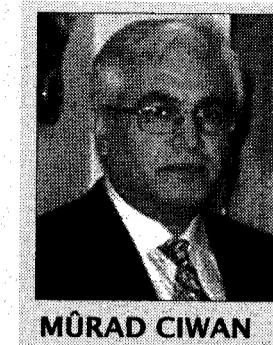
Ji aliyeke û di warê diplomasiyê de ev bûyereka adetî ye. Geva meriv welateki resmi nas bike, meriv hukumraniya wî welati nas dike û ew sistema xwe ya idarî çawa ava dike ew li ba meriv meqbûl e. Destûra welateki kî kiribe serok, ji bo meriv jî ew serokê qanûnî ye.

Destûra nuhqebûlbûyî, Kurdistanê Federe bi hemû damûdezge û qanûn û biryaren wê yên resmi ên sêzde-çarde salan nas dike. Serokatiya Mesûd Barzanî ne tenê ji bal şeri'yetâ parlamentoya Kurdistanê ji bal destûra nuhqebûlbûyî jî tê. Kî ci dibêje bîla bêje, çiqas dost yan dijmin dibe bîla bibe, ew dewleta ku İraqê resmi nas dike, mecbûr e serokatiya Kurdistanê Federe nas bike.

Ne bêsebeb e, ku berpirsên siyasi û eskerî yên Tirkîyê, piştî qebûlbûna destûre ketine qileqilekê, ew madem İraqê resmi nas dikin nikarin bêjin ku em Kurdistanê Federe, parlamento, hukumet û serokê wê nasnakin. Eger welê bikin İraq derhal kare vê, wek destewerdana karûbarê hundurê xwe qebûl bike û têkiliyên xwe ji Tirkîyê bibire.

İcar destûra İraqê, di prosesekê de qebûlbûye ku Neteweyê Yekbûyî li serê berpirs e, di bin çavdêri û idareya wê de, heta di bin garantiya wê de pêk tê: Proses li gor biryar û prensibên NY meşiyaye û destûr ji bal wê ve qebûl bûye. Şeri'yeteka ducarkirî heye.

Lî divê em qebûl bikin ku di vê pêşwaziya germ a serok Barzanî de hin aliye û ewqas normal û



MÛRAD CIWAN

rûtin ji hene. Di tarîxa diplomasiyê de ew qas jî nehatiye ditin ku du dwletên mezin, hîn enca ma resmi ya qebûlbûna destûrê eşkera nebûye, serokê eyaleteka, anko herêmeka welateki vedixwînîn welatê xwe. Him jî piştî çend hefteyan ku pêşwaziya serokkomarê wî welati kirine. Di ser re jî wî ne wek serokê eyaletekê, lê wek serokê dewletekê, heta ji wî jî zedetir wek hêjayedî sembola têkoşîna azadî û demokrasiyê derdixin pê.

Hela hela ku meriv rewşa kurdan, trajedî û tenêtiya wan a bi sedan salan li ber çav bigire, pêşwaziyeke wiha yek car ji adetî der e. Em binin bîra xwe, heta çend sal berê jî ne ku serokê dewletan, wezîr û burokratên wan ên dereceyên dudu û sisîyan ji cesaret nedikir, nedixwest serokê kurdan resmi qebûl bikin. Nedixwest ku tirkan, ereban an İraniyan û dostên wan bibîhize ku destê alikariyeka insanî jî dirêjkirine kurdan.

Ev aliye xeyrê adetî û nerûtin ê vê gerê, gûman jê tune ye ku mesajek e ji civaka navneteweyî re, bi taybetî ji dewletên cîran ên İraqê re, ji wan dewletan re ku kurdan li bin destê xwe bêmaf, bi darê zorê digirin.

Cîma mesajek wiha tê dayin, esas pirs di vir de ye, ya giringtîn ji bo me bersiva vê pirsê ye.

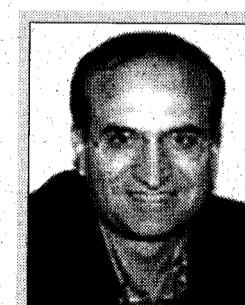
Bi baweriya min ev ji daxwaza herdu aliyan tê. Li aliyeke Kurd û li aliye û DYA û Brîtanya. Kurdan

û bi taybetî serokê kurdan ên iro dersên ciddî ji tarîxa xwe û trajediyê xwe yên berê girtine ku li ser piştî li erdê dihatin hiştin, di nîveka têkoşîneka dijwar de dewletên mezin piştî xwe didan wan. İro kurd nema dixwazin kabûseka wiha bibînin. Ew di têkoşîna xwe ya ji bo azadî, demokrasî û jinuh-veavakirina İraqê de amade ne ku heta dawiyê biçin, lê dixwazin garantî bikin ku, mitefikên wan ên stratejik jî heta dawiyê û bi wan re bin, bi kêmâsi sozê ji serokê wan ên siyasi yên here berpirsiyar, li ber çavê hemû dînyayê, bi hemû eşkeretiya xwe bistîn. Gera serokê Kurdistanê Federe ji alî kurdan de ji daxwazaka wiha hatiye. Ev daxwaza kurdan bêyi ku tu duîlîyê di kurdan de bihêle hatiye bicihanîn.

Divê em qebûl bikin ku DYA û Britanyayê, ji bo avakirina İraqê ka nuh û ji wê jî wêdetir ji bo pêşeroja herêmê, kurd yet ji mitefikên xwe yên esası ilan kirine. Ev, diyardeyeka din a destpêkiri na qonaxa nuh a herêma Rojhilata Navîn e û işareteta bêsistkirin berdewamkirina prosesê ye. DYA û Brîtanya rola xwe ya li herêmê idî rasterast bi hebûna xwe ya li herêmê dilizin. Ev, bivê nevê statukoyê tevdide, tevdana statukoyê, kurdan dike xwedan roleka sereke ya nuh a mezin a pêbawer a ku meriv nikare dev jê berde. Ka bala xwe bidin İraqê, Sûriyeyê û Iranê, hetta Tirkîyê ji, kî kare dev ji wê hebûna dinamîk a bi salan gîhaftî, berde, ku ji bilî destdirêjkirineka samîmî ya dostane pê ve tiştek jê re navê.

Helbet DYA û Brîtanî li herêmê, dev ji dost û mitefikên xwe yên berê bernadin, lê wan diyar kiriye ku ew hevkariya xwe û kurdan bi terciha dostaniya bi welatên din re naguherin. Hetta ew amade ne ku di mesela kurdan de cih li dost û mitefikên xwe yên kevn teng bikin.

Cin ji şûşê derket



Hasan Kaya

Gotinek heye, dibêjin „Cin ji şûşê derket“, bi awayekî din, „Edî tu tiş mîna berê namîne...“ Piştî ku Serokê Kurdistanê başûr Mesûd Barzanî bi awayekî fermî, bi şêwekî germ û ji dil, ji aliye serokê dewletên ku li cihanê hêzên mezin in, Blair û Bush ve hat pêşwazîkirin naxwe Kurdistanê edî resmen hatiye pejirandin ji aliye van dewletan ve. Resmîyetê meşrûiyet temam kir. Dewlet kamil bû. Dewletên Rojhilata navîn nikarin weki berê pozbilindiyê bikin. Lazim e hemû neyâren. Kurdan hesabekî din bikin li ba xwe. Edî hesabê wan ê malê û sükê li hev dernakeve.

Heta êvarê bila çapemeniya Tirkan jibo Barzanî û Talabanî

xwes bibe. Demokrasî ewê weki mînak ava bibe li başûr ku hemû dewletên Rojhilata navîn wir weki nimûne bibînin ji xwe re.

Tehdîda cîranê Kurdan a liser Kurdistanê ewê kêmîtir, lawazîtir û bêbîngehtir bibe. Dewletên ku xwediyê siyasetek erîşker in ewê edî bi rehetî nikarîn dest û zimanê xwe dirêji başûr bikin. Le-wre li pey Kurdan piştgiriya raya giştî, piştgiriya hikûmetên van dewletên mezin dê bi awayekî sirûşti bête xuyakirin. Ev bi serê xwe moral û krediye e. Kurd dê baş südê ji vê rastiyê wergirin û welatê xwe pê ava bikin. Heta bandora vê realiteyê ewê liser çareseriya doza axewîn din ên Kurdistanê ji bike.

Celal Talabanî serdana Ítalya û Vatikanê kir

PK - Serokkomarê Íraqê Celal Talebanî roja 7ê Mijdarê ji bo serdaneke fermi çû Ítalyayê û li balafirgeha leşkeri ya Ciampino hat pêşwazikirin.

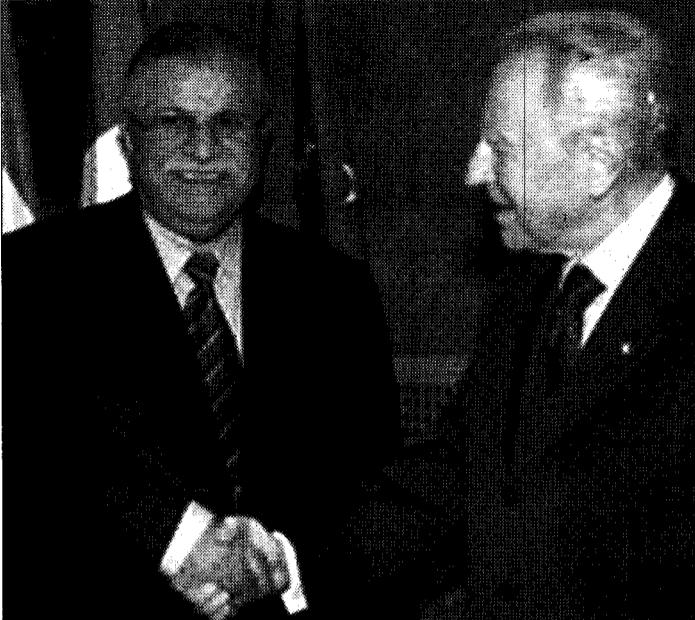
Hat ragihañdin kû wê Mam Celal 6 rojan li Ítalyayê bimîne û ewê li kîleka serokkomar û serokwezîrê Ítalyayê, serdana Vatikanê ji bike û Papa Benedictê 16ê bibîne.

Di êvara heman rojê de Celal Talebanî saet 19:00an li Romayê, li koşka serokatiyê ji aliyê serokkomarê Ítalya Carlo Azeglio Ciampi ve hat pêşwazikirin.

Herdû serokkomar di civîneke hevbeş de amade bûn û gelek pîrsên girêdayî hevkariya naybera Íraq û Ítalyayê gotûbêj kirin. Her wiha hevkariya ji bo avakirina Íraqê ya di aliyê abori, siyasi, çandî û leşkeri de ji hat ser ziman.

Serokkomarê Íraqê Celal Talebanî, di komcivîna çapemniyê de diyar kir ku ew ji bo baştirkirina peywendiyen navbera Ítalya û Íraqê hatiye û ew hatiye ku piştgiriya xwe bide siyaseta Ítalya ya li hemberî Íraqê û daxwaz bike ku ew her berdewam be.

Roja 8ê Mijdarê serokwezîrê Ítalyayê Silvio Berlusconi li avahiya serokwezîriyê pêşwaziya serokkomarê Íraqê Celal Talebanî kir. Di hevditîne de Wezirê Derve ya Íraqê ji bo karûbarêniyi Dr Talib Elbeyati,



Gianfranco Fini ji amade bû. Di hevditîne de li ser hevkariya herdû welatan ya di şerî li diji terorizmê de hat rawestan û hêviya berdewamiya vê hevkariyê hat kirin.

Celal Talebanî roja 10ê Mijdarê li Vatikanê serdana Papa Benedictê 16ê kir û roja 11ê mehê ji çû serdana zârokên Íraqi yê ku li Ítalyayê têr dermenkirin.

Di şandeya li gel Celal Talebanî de xanima serokkomar Hêro İbrahim Ahmed, Wezirê Bazırganiyê Ebdilbasit Kerim Mewlûd, Wezirê Çandiniyê Eli Hisen, Birêvebirê Wezareta Derve ya Íraqê ji bo karûbarêniyi Dr Talib Elbeyati,

Endamê Parlamento Íraqê Ebbas Elbeyati, Şêwirmendê serokkomariyê yê karûbarêni leşkeri Wefik el-Samerayî û Birêvebirê nîvisîngeha taybeti ya serokkomar Kamuran Qeradaxî hene.

Hikûmeta Ítalya ya dibin serokatiya Berlusconi de li gel Amerika û hêzên hevpeyman 3000 leşker şandin Íraqê û leşkeren Ítalî li Íraqê weke hêza çaremin têr ditin.

Li gora agahdariyan wê Mam Celal piştî Ítalyayê serdana Austurya bike û bi Serokdewlet û Serokwezîrê vî welatî re bicive. Ewê li Viyenna beşdarî Kongreya Diyaloga Olan ji bibe.

Yekîtiya Ewrûpa doza mafêñê kêmnetewan li Tirkîyê kir

PK - Rapora pêşveçûnê ya ku Komisyonâ Yekîtiya Ewrûpa di derbarê Tirkîyê de amade kiribû, bi piraniya dengan û bê guhertin hat pejirandin.

Di raporê de tê gotin ku, Tirkîyê nêzîkbûna xwe ya li beramberti kêmnetewan û mafêñê wan neguhertiye. Her wiha tê gotin ku derfetên perwerdebûna bi zimanê zikmaki tune ne û perwerdebûna bi zimanê Kurdi ji berepaş vegiriyaye.

Rapora Komisyonê dibêje ku rayedarên Tirkîyê, di çercoveya Peymana Lozanê de li kêmnetewan dinerin û ev kêmnetew weke komikên nemisilman têr nîşandan. Li gora raporê, ew komikên ku ji aliyê rayedarên Tirk ve weke kêmnetew têr ditin, wek Yahûdî, Ermenî û Yûnanî ji têr danasin, lê belê li Tirkîyê kêmnetew din ji hene. Di raporê de tê gotin ku ev mijar di çerço-

vaya peymanen navnetewi de tê şirovekirin.

Piştî civîna dengdanê ya ji bo pejirandina raporê, Komsîrê Komisyonâ Yekîtiya Ewrûpa yê ji berferehbûnê berpirsyar Olli Rehn, civîneke çapemniyê lidar xist û şiroveyen di derbarê Tirkîyê de ragihandin.

Li gora Rehn, Tirkîyê di nava hewldana pêkanîna krîteren Kopenhagê de ye, lê ew bi derengi bi rê ve dice. Olli Rehn da zanîn ku divê Tirkîyê çerçoveya azadiya ramanî berfereh bike û wî ji bo vê yekê behsa doza li diji Orhan Pamuk kir. Rehn got ku divê yasayan birêkristina mafêñê jinan yê di Yasaya Medenî de ji werin guhertin.

Rehn ragihand ku wan di amadekirina rapora pêşveçûnê de şiroveyen bêali kirine û serî li geleç çavkaniyê cuda dane.

Olli Rehn ji Tirkîyê xwest ku

ew mafêñê mirovan bigihîne radeya nirxên Yekîtiya Ewrûpa û ew li her devera welat û di her sektore de bibe dewleteke hiqûqê. Rehn, anî bîra Tirkîyê û raya giştî ya Tirk ku nirxên di derbarê mafêñê mirovan de nabin mijara bazarê.

Divê leşker destê xwe ji siyasete bikşinin

Rapor ji 141 rûpelan pêk tê û têde behsa kêmkirina bandora leşkeran ji dibe. Rapor dibêje, „Daxuyaniyê saziyê leşkeri, divê bi tenê li ser mijaren leşkeri, parastin û ewlekîriyê bin û bi otoriteya hikûmetê werin kirin.“

Di raporê de, behsa kursen zimanê Kurdi dibe û tê gotin ku ew ji ber nebûna derfetên abori hatine girtin. Ji dewletê tê xwestin ku ew ji bo van kursan derfetan biafirine. Her wiha hatiye destnîşankirin ku hîna ji bo perwerdeya bi zimanê Ermenî û Yûnanî ji tu gav nehatine avetin.

Washington û Kurdistan



Rojhat Amedî

Dî sala 1982 an de Sûriyê û Filistiniyan şerê hev dikirin. Ji aliyekî ve Israile, ji aliyekî din ve ji Sûriyê Filistiniyi ji herêmên xwe dûrdixistin. Wisa lehat ku Yaser Arafat û hevalen wi terka Libnanê kirin û çûn Tunisî.

Arafat li ser pîrsyarekê ji rojnamevanan re dibêje, „Hafiz Esed ditirse ku ez berê wî bîghêm Washington û ji bo vê yekê ji şerî min dike“.

Birastî ji wisa bû, hêviyên Arafat pêkhatin û ew piştî demekê gihiş Amerika. Arafat li Washington di pêwendiyen xwe de, ji bo çareserkirina kîşeyâ Filistiniyan, ta ci radeyekê biserket ew babetek cuda ye. Lî belê Arafat ji zanibû ku navenda çareseriya kîşeyâ Filistiniyan Washington û ew gihişibû hêviya xwe.

Di salen 1990 an de, li navenda dilê Ewropayê, 200 000 insan li Yugoslavia kevin hatin kuştin. Ewropa nikaribû kîşeyâ ber deriyê xwe çareser bike. Amerika hat hawara wan û pêşîya Jenosideke mezintir girt...

Bi peymana Washingtonê, di sala 1998 an de şerî navxwei li Kurdistanê bidawî hat...

Mirov dikare van cure nimûneyan zêdetir rîz bike. Mebesta min eve ku Washington di çareserkirina kîşeyen siyasi, abori, civakî û netewî de dewra esasi dibîne. Washington bûye navenda siyaseta cihanê. Ü bi me xwes be an nexwes be, ev desthilata Amerikayê dê sed salen dî ji berdewam be. Jiber vê yekê, divê pêwendiyen Kurdish ligel Amerika di vê çarçeweyê de werin nirxandin.

Serokê nemir Barzanî ev rastiya hanê ditibû, lê belê konjuktura siyasi ya cihana salen 1970î bi carekê re rî li pêşîya çareserkirina pîrsa Kurdistanê girtibû. Loma, Amerika wê deme em tenê hiştin, lê generalen Moskowa hetani serketina rejîma gemar li Bexdayê mabûn.

Nuha bi taybeti piştî 1990an, konjonktura siyasi li seranseri cihanê hat guhertin. Jibo nimûne, gelek neteweyen ku di nav Yekîtiya Sovyetê de zindanî bûn gihiştin azadiya xwe, dewletén serbixe avakirin. Di nava dilê Ewropayê de dewletên nû avabûn. Kurdistanâ ku dilê Rojhilata Navîn e, perçeyek giřing ji konjuktura siyasi ya cihanê pêktîne. Pîrsa Kurdistan, ne bes tenê pîrseke di navbeyna Kurd û Ereban de ye. Herweha Tirk û Iran ji di nava pîrsa me de teref in. Pirseke Rojhilata Navîn e. Yanî pîrsa civaka Navnetewi ye û bê çareserkirina pîrsa Kurdistan tu guhertinek positif berew bi Demokrasi û ewlekîriyê/Seqamîri li herêmê ne guncav e. Amerika ev rastiya hanê dit û ji serokê Kurdistanê re got;

“Birêz Serok Barzanî tu bi xêr hati Amerikayê!”

Pêşwazikirina Serok Barzanî weke her Serokdewleteki li koşka spî geleki giřing e. Bi libasen Kurdi, axaftina wi bi zimanê Kurdi û xitaba serok Bush bo cenabê serok tê vê wateyê; li Rojhilata Navîn kîşeyâ Kurd û Kurdistanê heye û em te wek serokê Kurdistanê dinasin.

Şêwirmendê Wezareta Karubaren Derve ya Tirkîyê Namik Tan perpektiva dewleta xwe bi vî awayî tîne ser ziman; “Pêşwazikirineke wiha resmi û birûmet cesaretê dide Kurdish ku ew dewleta xwe ya serbixe ava bikin”.

Orgeneraleki kevn li Tirkîyê weha digot; pêşwazikirina Barzanî wek Serok tê vê wateyê, eger li bakurê Íraqê guhertinek pêk bê, em dê we nasbikin.

Hinek ji medya Amerika û Ewropayê, ziyareta koşka spî wek sinyala dabeskirina Íraqê destnîşan kirin.

Çawa ku emi dibînin, rewşa siyasi di berjewendiya Kurd û Kurdistanê de pêşdikeve. Serokatiya Kurd dewra xwe dibîne. Pîrsa Kurd li seranseri cihan digerine û amadeyiya xwe ji bona paşerojê dike.

Ev pêşketinê hanê jibona hemu Kurdistanîyan derbas dîbin. Mirov tu caran nikare başûr ji parçeyen di cuda bike. Ci dibe bila bibe, li ku derê dibe bila bibe, pîrsa Kurd bihev ve girêdayî ye. Bayê pêşketina başûr li seranseri Kurdistanê belav dibe. Divê her Kurd, bi taybeti hêzên Kurdistanî bikaribin vî bayê positif bawes bikin. Jibona vê yekê ji hevgirtina hêzên Kurdistanî esas e.

Bê yekitiya navxwei rewşa Kurdistanâ başûr wiha pêşnediket. Ev divê bibe nimûne ji bona parçeyen di ji. Di vî wari de hê gelek lawazî hene. Her cend li Kurdistanâ bakur hewlén cidi têr xwiyakirin ji, lê jibo na pêkanîna alternatifke cidi û jibona ketina rojeva siyasi têr nakin.

Protokola ku di navbera PDK-Bakur û PSKê de hatiye çekirin, gavek pîroz e. Divê ev hevgirtina herdû partîyan di çarçeweyeke teng de nemîne û firehtir bibe.

Firehkîrin, li ser prensipen Kurdistanî û li ser axa Kurdistanê. Di demen derbasbûyi de gelek protokol û hevgirtin di navbeyna rîexistinê Kurdistanî de pêk hatibûn. Lî belav bûn, yan ji produktif nebûn. Bi rîexistinê tarawge xebat dibe, lê rojeva Kurdistanê nayê dagirtin.

Heman tiş ji bo Kurdistanâ rojhilat û rojava ji derbas dibe. Bi taybeti, rojava. Di demeke nêzîk de, rewşa rojava tê guhertin, divê Kurdên rojava ji yekitiya xwe zûtîrin dem pekbînîn

nirxandin
Ömer ÖZMEN



BÜYERÊN PARÎSÊ

Büyerên civakî û yên xwezayî, carina wek hevûdû tesîrên xwe nişan didin Pir caran encamên wan pêşda nayêñ texmîn kirin. Wek tofana tsunamîyê û arsima (Griba) teyra, çawa bi destê mirovan, ji pêlistin û qirêjki-rina dengeyê xwezayê peydadibin, bûyerên li Fransê ji, ji nişka ve qewimîn. An ji hatin qewimandîn, encamên xwe, pêşda nade xu-yakirin. Îhtimale ku, bombe di destê xwedîye xwe de bîherike.

Dewleta Frensi, ji xafil de, bi çalakiyên girsehi yên İslâmîperestan ve, rû bi rû ma. Her çiqas hinek pispor, van çalakiyana bi sedemên abori û politîqa dij bîyanîyan ve girêbidin ji; li gorî baweriya min, sedemên bingehîn veşartine. Jibo ku, bi dehhezaran kesen bi hêrs, bê armanc, bê hedef û bê bermame, ji nişkave derkevin kolana û der û dorê xwe tehriç bikin, divê meriv liser kûr bifikire. Gelo di organizekirina van serhildanêñ girsehi de rola dinamîkên derve çiqasîn? Ji kijan hêzên herêmî an navnetewi re xizmet dikan? Di destpêkê de, bersiva van pirsa zehmete. Tenê meriv dikare bêje, berjewendiya çalakvanan tê de nine.

Gelempériya çalakvanan, ji kesen bakurê Afriqayê û Rojhilata Navin pêk têñ.. Ev wela-tana, kevnekolonîyêñ dewleta Frensi ne. Di heman demê de, di nav konsepta «Rojhilata Navin ya Mezin» da bi cih bûne.

Ew Kesen ku ji van welatan hatine li kolanêñ Ewropayê, ji dervayê hilberin jîyana xwe didominin, wek hacetê terorizmê, ji terefê-rexistinêñ olperest û statukoperest ve têñ bikaranin. Eşkereye ku, ji bûyera 11ê llona Amerikayê vir de, piraniya teroristên El-Qeide yê, ji welatê wek Cezayirê, Tunisê, Fasê û Yemennê hatine pişavtin. Li Iraqê û Kurdistanê, bi kevnebaasiyan re, di nav koalisyonâ terorizmê da ne.

Çawa min di Peyama Kurd, hejmara 37an de şirovekîrbû; di navbeyna rîxistinêñ İslami yên radikal û dewletêñ Rojhilata Navin de tekiliyek sîmbîyoz heye. Hedef û armancen wan yek in. Li dijî dewletêñ rojava, Gelên Kurd û Cihû yan, bi hevûdû re direkt an indirekt tekildarin.

Erîşen ku li Parisê ji terefêñ girsehiyêñ lumpen ve hatine destpêkirin, ji terorizma navnetewi nayê vegetandin. Baş hatife ditin ku, terorizma navnetewi, ji Rejimên Rojhilata Navin xwîn digre. Rejimên diktatorial; jibo ku, temenê xwe dirêjbikin, li dijî pêvajoya global, piştevaniya terorizme dimeşinin. Ola İslâmî wek pergala terorizmê û statukoperestiyê bikartînin.

Trajediya mezin ewe ku, gelên misilman, yên jiber zilm û zordestiya van rîjimên statukoperest koçkirine Ewropayê, di bin bandora xebata lobiyen sexteislamî de, cardin dibin qurbanâ rejimên xwe.

Tiştik xeribe ku, di nav dewletêñ rojava de, parazvaniya dewletêñ statukoperest, ya herî mezin, dewleta Frensiñ dimeşand. Jibo berjewendiyen xwe yên abori, li dijî veguhartina rejimên Rojhilata Navin radiwestiya.

Dema ev çalakiyên olperest cara yekem bi girsehi, li Parisê ruhê xwe nişan da, meriv dikare bêje: çeka statukoperestan, di mala dostê wan de şûnive heriki

Oktay Ekşî Cihûyêñ ku ji aliyê Hitler ve hatin qetilkirin tîne bîra Kurdan



Rojnamevanê Peyama Kurd
Fadil Özcelik
û sernîvîsarê rojnameya Tirk
Hürriyetê Oktay Ekşî
mijara Kurd
û Kurdistanê nîqaş dikan

Nîvîskarê rojnameya Hürriyetê Oktay Ekşî ku bi helwesten xwe yên li dijî Kurdan bi nav û denge, di 28-29ê Çiriya Pêşin de di derbarê serlêdana Mesûd Barzanî ya DYA û Britanya û hevdîtina bi Merkel re du rojan nîvîsarek weşand. Endamê redaksiyona Peyama Kurd Fadil Özcelik bi e-mai-lekê bersiva dijminatî û çavnebâriya Oktay Ekşî da. Di navbera Peyama Kurd û Hürriyet de trafika e-mailan sinorêñ xwe derbas kir û piçeki dirêj kir. Em van e-nameyan kurt dikan, tehdît û şantajên ku li doza Kurd û Kurdistanê dibarine derdixin û ji bo xwendevanêñ Peyama Kurd diweşînîn.

Di bersiva xwe ya jibo nîvîsara 28-29ê mehê de Özcelik dibêje: „Em bi serok Barzanî serbilind in û ji ber ku ew diyarî me kiriye em spasdarê Xwedî de ne.

Di vê coxrafya ku herkes yekî din ji xwe re dike hedef, sucdar dike û didarizîne, Xwedê tukesî ji Serokekî, -bê ku dijminatiya ew kesen ku welatê wî dagirkirine ji di nav de bike- bi welatê xwe ve girêdayî û hezkirê welatê xwe bêpar nehèle.

Birêz Ekşî, em dizanin ku Tu geleki ji welatê xwe hez dike. Lê gava Tu ve yekê dike, gelo ferz e ku tu dijminatiya Kurd û Kurdistanê bike; bê ku Tu êrişî Kurd û Kurdistanê bike, Tu nikare ji Tirkîyê hez bike?

Di vê dînyaya bêdedalet de dewletên ku tenê xwedîyê nîfîsek 10, 50, 100 hezari ne hene. Kurd bi 40 milyon nîfîsa xwe ji mafê dewletbûnê hatin bêparkirin. Gelekî zor e mirov paras-tina Te ya vê şâştiya dîrokî fêm bike. Gelo li gelê Tirk tê, bê ku ew hebûna welatê Kurdan Kurdistanê bipejirine bijî û hebe? Bersiva min bixwe neyêni ye!“

Oktay Ekşî him hurmeta xwe jibo wan kesen ku xwe Kurd “hisidîkin” diyar dike û him ji piştre nerazîbûna xwe ne bi tenê ji bo wan kesen ku dewleteke serbixwe diparêzin, her wiha ji bo yên ku bi zimanê zikmaki daxwaza perwerdeyê dike ji di emâlén xwe yên curbicur de wiha bi lêv dike: „Ger bêjin ‘Em gelekî cuda ne, em ji xwe re tiştîn ji yên din cuda dixwazîn’ wê pevçûn derkeve... Ger em vejerin ser pirsa esasi gelo welatê ku wê bê perçekirin Tirkîye ye an -bi gotina Te- Kurdistan e:“

Tiştîn ku Tu dînivîse diyar dike ku di mejiyê Te de hesreta Sewrê heye. Yên ku xwestin Sewrê bi Tirkîye bidin qebûlkirin û pêk bînin, di zeiftirin dema vî mileti de biser neketin. Ev

iqazek dostane ye...“ Ekşî li xwe mikur tê ku Tirk dagirkerin û li ser erdê gelên din rûniştine, “Tu xeyal dike ku Tirk wê vî welatê ku ji berî 1000 salî ve bi dayina her berdêlê dane qebûlkirin ku bixwe “welatê wan e”, -ne bi reqemên ku tu mezin dikî lê bi rastî bêgotin- wê ji 8-10 pir pir, 12 milyon kesen ku xwe Kurd his dikan re bîhelin? Di vir de Ekşî Hitlerê di bin mejiyê xwe de derdixe holê, bi bîra Kurdan tîne û dibêje: „Ez dixwazîm vêya bêjim, kesen ku xwestine ji hundir ve li Tirkîye bidin derketine û dikare derkevin, lê jibo ku qewimînên ku Tu xeyal dike çêbibin, ango ji ezmanan bombe li Anquerê bibarin û Tirkîye bînin radeya Sewrê, ew kesen ku bûne sebebê vê yekê divê berdêla Şerî Cihanê yê Duyem bidin ber çavên xwe.“

Özcelik bi bîra Ekşî tîne ku Tirk ji bili zimanê lêdan, darvekirin û şerjekirinê tu zimanekî din nizanîn, „ne karê aqila ye ku ewqasî baweriya mirovan û civakan bi zordariyê were. Ev dînya ji Hitler û Napolon re nema; ci împeratoryen bi ihtişam, Osmanî ji di navde, bi erdê re bûn yek û ji sehneya dîrokê xwe vekişandin. Zirecêba Sovyetan belav bû.“

Ekşî Kurdan ji welatê wan diqe-wirine

Oktay Ekşî berdewam dike: „Kurd dixwazîn dewleta xwe damezirîn? Bila biçin Iraqlê, hesabê wan bi kê re hebe bila bibînin. Lê, eger bêjin, ‘Perçeyekî Tirkîye ji yê me ye bersiva ku ew bistînîn ji bo demekê bêguman wê li gorî qaïdeyî medenî, hiqûqi û diplomasîyê be. Lê piştî ku ew sinor hat derbaskirin bêguman wê naverok û şiklê bersivê ji biguhere.“

Ekşî 20 milyon Kurd ji ser erdê bay û kalên wan, ji welatê wan Kurdistan diqewirine, dişine Iraqlê –ji çavnebâriya xwe Kurdistanâ resmî ji bi lêv nake- û dibêje bi kê re hesabê we hebe bi wan re bibînin. Lê di vê axaftina xwe de ji ne samimî ye. Ekşî, gelek caran siyasetmedarîn Tirk yên ku Başûrê Kurdistanê dagir naakin bi „ehmeqiye“ tewanbar dike.

Özcelik baweriya xwe diyar dike ku Ekşî ne rojnamevanî rind e û dibêje: „Ger ez van peyvîn Te bigî-nim Kurdan wê ziravê wan biqete. Welleh û billeh wê careke din cesaret nekin û derkevin çiyan û miyan ji. Xwezi Te û Orgeneral Yaşar Büyükanit we cî û meslekî xwe bi hev biguheriya. Çawa be Tu rojnamevanî neçê û Büyükanit ji eskerekî neba e. Belki bi vî awayî hûn bêtir bi kêtî millet û welatê xwe bihatana.“



Serokê Enstîtuya Brukselê Derwêş M.Ferho: Divê bê westandin em alîkariya Başûr bikin

Enstituya Bruslê yek ji saziyên Kurd e ku li derveyî welêt xizmetekê baş jibo danasına Kurdan û berhevkirina arşîvên Kurdi dice. Me liser xebata Enstitûyê hevpeyvînek bi Serokê wê Derwêş M. Ferho re çêkir û me xwest ku ew di derbarê Enstituyê de nihek agahiyan bide xwendavanê me

Peyama Kurd: *Bi kurtî jiyana te û sedema derketina te ya ji welêt cibû?*

Derwêş M.Ferho: Ez ji gündê Mizîzexê, girêdayî qeza Midyadê, me. Ji sedema rewşa zehmet û nerehetiyên wê demê, zilm û zora dewletê liser gelê me, mîna gelek keşan ez ji ketim nava xebata siyasi. Ev xebata siyasi û heta dereceyekê xebata kultûri min di nava salêن xwendegêha navîn de bi hevalbendan re dimeşand. Xebateke xwingerm. Bi temamî, ji dil û can Kurdane bû. Di dawiya xwendinê de hin problemên min û hevalbendan, tev xwendevanên. Xwendegeha Navîn (Ortaokul û Lise) ji navçê bi meqamên dewletê re çêbûn. Bi qedandina xwendegehê re ez ber bi Stenbolê cûm. Li wira ji ebor nebû. Min qerar da ez derkevîm Ewropa. Di dawiya meha Kanûna 1976an de ez ji Tirkîyederketim û di ser Elmanya re di destpêka sibata 1977 de hatime Beljika. Ji wê demê vir de ez li vira me. Paş hînbûna ziman min sê salan xwendina bilind (Science of Readaptation), bi giranî psikoloji û pedagoji ye, xwendîye. Xwendina min di ber karê min re bû lê disa di 1983-1984 de min diploma xwe stend.

We kengî Enstituya Kurdî ya
Brukselê vekir, di destpêkê de
xebata we cawa bû?

Dema ez hatime Beljika Kurden ku xwe weke Kurdan didan naskirin yan ji weke Kurd dijiyan pirr kembûn. Komeke Kurdên ji Başûr hebûn. Tevayiya wan xwendekar bûn. 13-14 kes û bi bursen xwendinê ji Otrîsê (Austria) hatibûne Beljika. Beşê Komela Xwendevanê Kurd li Ewropa li Beljika vekiribûn. Min ji biqasî salekê bi wan re kar kir. Lê ew bi temamî endamên partiyen siyasi bûn. PDK û YNK. Paşalekê xebata bi hevra min dit ku 99 % ji xebata wan ber bi Başûrê Kurdistan e. Min biryar stend ku li Kurdên Bakur, Rojhilat û Başûrê piçük ji bigerim. Bi hezar zehmeti min şes Kurd ditin. Bi hevra em dibûne heft kes. Şes ji Bakur û yet ji Başûrê piçük. Paş çend civinan di navbera me de me biryar stend ku em kome-

leyeke Kurdistanî vezin û xebateke xurt bimeşînin. Bi vî awayî me bi navê Yekîtiya Karker û Xwendevanên Kurd li Beljika-TEKOŞER- vekir. Ev rôxistina heft kesî bû bingehê Enstituya niha. Sala pêşin min serokatiya vê rôxistinê kir. Ji sala duyemin heta 1996 me serokatiya rôxistinê da kesekî din. Di 1996 de disa ez bûme serokê Enstituyê û heta niha karê xwe didomînim.

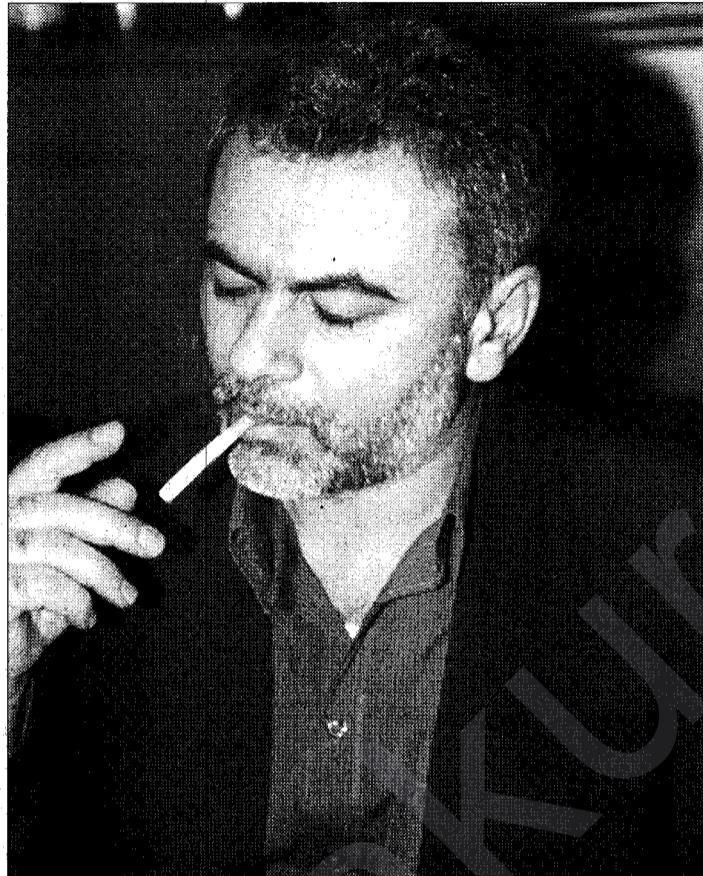
*Erkên Enstituya Kurdî ya
Brukselê çine û niha xebata we
cawaye?*

Di destpêkê de me du he-defen sereke dan pêş xwe. Yek, agahdarkirina civaka Beljikiyan û biyaniyên li Beljika liser pirsa Kurdan, du, alîkariya Kurdên li welêt û diyaspora Kurdan. Liser wî esasi me hem xebata xwe ya rojane û hem xebata medya liser esaseki qewin danî. Bingehe heri esasi me xaniyê Enstituyê kirî. Ji 1993 û vir de xaniyê ku Enstitiutê de ye malê Enstituyê ye. Ev bû sedema xebata me ku hertim bikaribe bimeşe. Di aliye din de ev xebatên rojane hene: Fêhra zimaninan (Frensizi, Flamanî û Kurdi), Fêhra nivis û xwendinê, Kursen civakî, alîkariya şagirtan di dema xwendina wan de, alîkariya ci-vakî, xebata wergerê, pirtûkxane û arşiv, amadekirina çalakiyên agahdarî û kultûri, amadekirina konferansan liser mijarên cihê.

*Wek tê gotin hûn dixwazin li
Qafqasyayê ji şaxên Enstituyê
vekin. Gelo armanca we ji vê
cive?*

Ne bes li Kafkasan lê em dix-waxzin li her ciyê ku Kurd hebûn û hene vê xebatê bikin. Li sax yan navendên Kurdi arşîv û bibliotê-ka Kurdan li hev bicingînin. Di van rojan de ya li Tbilisê pêk tê.

Her çende nêta me ya sereke li Kafkasya jî şaxekî Enstituyê bû jî vê dawiyê em liser amancekê din disezinin. Navendeke ku liser bibliotêk û arşîva Kur-dên Kafkasê bixebite. Sedema vê yekê ev e ku, mîna li her ci, Kurd ne xwedî arşîv û daxwaza pêkanîna vê pirsê ne. Ji dema ku min berpirsiyariya Enstituyê hilda ser milê xwe, min girin-giyeke mezin da pirsa arşîvê. Hem li Beljîka, li Bruksel û At-werpen, hem li dervayê Beljîka em jibo berhevkirin û parastina arşîva Kurdi ne. Jibo vê pirsê Enstituya Kurdi ya Brukselê bi Zanîngeha Leuven, Zanîngeha Gent, Zanîngeha Antwerpen û Bibliotêka Qraliyetê ya Brukselê re xebat kiriye û dike. Di dema çûn û hatinên min yên ber bi Kafkasya de min bi berpirsiyar



û rewşenbirêñ Kurd re û ehlêñ wê derê re axaft. Di nav van kesan de ji aliyê Kurdan, Prof. Maximê Xemo, Prof. Şekiroyê Xudo, Prof. Karlanê Çeçan, Prof. Çerkezê Reş, Keremê Anqosî, Keremê Sevad, Emerikê

Serdar, Isko Dasenî, Egîd Mirzoev, Grîşayê Memê, Rizgan û ji aliye ehlên wê derê jî, cend profû rewşenbirê wan welatan û Sti Sandra Roelofs, xanima Serok-komarê Gurcistanê jî hene. Jibo berhevkirina arşivê me biryar stend ku em li welateki ji Kafkasê ciyekî bistînin û li wê derê vê xebatê bidin meşandin. Û me li Tbilisi, li paytexê Gurcistanê malek stendiye. Di nêzik de ev cî dikeve faaliyetê û hêvi ew e ku ew xeyal û hêvi hêdi hêdi bi

cî bibin. Hêdi hêdi berhevkirina arşiv û tiştên din liser Kurdêni Kafkasê.

Bernama we a pêşerojê ciye?
Hun dixwazin di rojêni pêş de ci xebatê bikin?

Em xebata xwe di nava çarce-wa ku min li jor got de dewam dikin. Eger em çend mînakan ji xebata xwe ya pêşerojê bidin: Di meha Kanûnê de ewê kon-feransek li ser pirsa Kuştinêni Jinan ji sedema namûsê, di nava Parlementoya Brukselê de pêk bînin. Di meha Sibata 2006 de disa di vê parlementoyê de Kon-feransek liser Kurdêni Rojhilatê û dewleta Îran pêk tê. Di meha Kanûnê de disa pêşangehek liser orf û adedêni Kurdan: Dawet, dil salona Enstituyê de pêktê. Dil ware weşanan de xebata me de-

wam dike. Kursê ziman û liser
pirsên din berdewam in. Ko-
varêne bi awayekîsistematik
têne weşandin. Bi kurtî xebata
me berdewam e. Mîna rehme-
tiyê Dr. Qasimlo digot: aşbetali
di ferhenga me de nîne.

*Gelo tu wek Derwêş M. Fer-
ho ji ci hez dikî? Hobîyen te çine?
Tu ii kşian xwarinan hez dikî?*

Ez geleki hez ji gerrê dikim. Eger imkan û wextê min heba minê 15 roj li mal û 15 roj li welatekî din bibihuranda. Li

ba min tiştek nikare ciyê gerrê bigre. Tişten ku meriv nikare bi xwendin û nivîsê bibîne di dema gerrê de dibîne. Jiber vê yekê ji ez di dema îmkan û dem hebû li gelek welatên Ewropa, Rojihîlata Navîn, Kafkasya, Rusya û Asya Navîn geriyame. Di nava hobiyên min de gerr, xwarin û vexwarinên xerîb, xwendin û nivîsandina liser mijarêن cihê hene. Lê pêş hemû tiştî hobiya min ya herî xurt di nava Kurdan de li welatên cihê bigerim, wan bibinim, ji wan tiştan hîn bibim û bi taybetî liser Kurdan bi awayekî pirr fereh û mijarêن cihê weşanan biafirînim. Jiber vê sedemê ye ji ku heta niha bû nêzî 60 berhemên Enstituyê hatine weşandin. Di warê xwarinan de ez hez ji xwarinên bi goş dikim. Bi taybetî eger goşt li ber çavê min were birajtin. Weki din ez ji kutilkên bi goştê ku meriv bi destê xwe hûr dike (ne qiyime) ji gelek hez dikim. Li ti ciyan xwarin nagîhên, xwarinên Torê. Ez vê ne ji şovenîzma

Torîbûnê dibêjim. Ev rastiyek
bê goman e!

*Têkiliya te û mala te çawa
ye? Tu bavekî çawayî, ji zarok
û mala xwe hez diki yan na?*

Têkiliyên min û mala min gelekî baş e. Ez bawer dikim baş in! Hem ji xanima xwe û hem ji ji zarokên xwe (bes du keçen min, Lorîn, 12 salî û Rojîn, 9 salî hene!) gelekî hez dikim. Ew ji gelekî hez ji min dikim. Hem bi xanima xwe re hem bi zarokên xwe re hem malixbüna malê dikim û hem ji hevalti. Herçende car caran ew ji min aciz dibin. Sedem ji ew e ku ez gelekî li mal nînim. Xebata min û 'hobi'yên min wan hin caran aciz dikan. Lê jibo van sedeman ji ez her tim li imkanên gerra wan ji digerim. Di vî emrê xwe de zaro-kên min gelek ji welatên Ewr-opa, Kafkasya û Rusya ditine. Havîna bihurtî ew cara pêşin bû çûne Kurdistan ji. Ez bi xwe nikarim herim Kurdistan (Bakur). Lê ew cûn û gelek hez kirin û ewê di demek nêzik de disa herin. Xanima min ji cara pêşin bû di jiyanâ xwe de çû Kurdistanê. Ew Kurda ji Tbilisê, Gurcistan e. Mîna malbatek welat û mîlethiz em gelekî giringiyê didi-ne têgihiştina rewşenbirî. Wek nişe, xanima min şes zimanân (Kurdi, Rûsi, Frensiyi, Hollandi, Ingilizi û Gurci), her du zaro-kên min ji çar zimanân (Kurdi, Hollandi, Rûsi û Frensiyi baş, Ingilizi ji idare) dizanin. Ez vê yekê ji zengîniya malbateke Kurd dibînim. Pê serbilind im.

*Tu dixwazî bi riya Peyama
Kurd ci neyaman hidî Kurdan?*

Ji Kurdan hêviyên min ev in: eger em bixwazîn weke netewe, weke gel ciyê xwe yê layiq di nava cîhanê de bigrin divê bi hemû imkan û her dem em li hebûna xwe, ziman, welat, orf û aded, dîrok, parti û rêxistin (sazî), televîzyon û rojname, kovar û pirtûkên xwe xwedî derkevin. Başûrê Kurdistan ber bi dewletbûnê ve diçe. Divê bê westandin em alîkariya wê ji her alî ve bikin. Bê şert û bê westandin...Kurd divê li partiyên xwe, li saziyên xwe xwedî derkevin. Kurd divê li rojname, radyo û televîzyonê xwe xwedî derkevin. Bir û baweriya me ci dibe bila bibe, em xwe nêzîkî ci sazî, parti û rêxistinê bibinin ferq nake. Dema menfaeta neteweya me hate behsê divê em mîna yek dengî xwedî lê derkevin. Hêviyên min ji Kurdan ev in. Spas.

Hepveyvîn: Pîrkemal

Bêje Diyarbekir - 7

Selim Cürükkaya

Wî dibin navendeke êşkencê ya bi navê Kurtoğlu. Bi çavên girêdayî, pehinekê di qûna wî de lêdixin û davîjin quncikekê. Dêma ku ew li ser devê xwe dikeve erdê, guman dike ku ew bi ser termêni mirovan de ketibe. Bi destêni xwe derdora xwe saxti dike. Destê wî li kabok, mil û lingêni mirovên rûniştî dikeve. Zemîn ji betoneke tazî bû, mirov bêdeng bûn û wisa diyar bû ku çavên tevan ji weke yên wî girêdayî bûn. Ji nişkê ve, pehinek li singa wî dikeve. Qerîna "Kuro nûtik, baş rûne" dibihize. Li valahiyeku bi pelandina destêni xwe dibine, weke peykerê Bûda rûdine. Pişti demekê, dengen li salonê baştıri têni guhêni wî. Hejmareke mezin ji mirovan, weke wî di wê salonê de, bi çavên girêdayî û bê liv rûniştî bûn. Wan bi tenê nefes dikşandin û didan.

Ew bêdengi bi hatina komek mirov xera dibe. Dijûnan dikin û bi kulm û pehinan li kesen rûniştî didin. Ew girtiyekî bixwe re dibin û dengê wan té birin. Vêcarê ji qerîn û hewara wî mirovê ku birine li salonê belav dibe. Ew hewar û qerîn dibûn sedema tîrsa wan kesen ku ew dibihîstîn. Wî bistûsê roj û bistûsê şevan li wan qerînan guhdarî kir. Dêma ku dora wî hat, ew jî birin. Ew li ser kursiyekî texti dane rûniştandin û destêni wî li pişt girêdan. Zilameki ku wî nikaribû bidîta, bi dengeki qebe pirs jê dikirin: "Te ji bo ci alîkariya aborî da rêxistina ku cudaxwaziyê dike?"

Adem: "Min alîkariya kesekî nekiriye" "Te kiriye kuro, tu nikarı dewlete bixapîni"

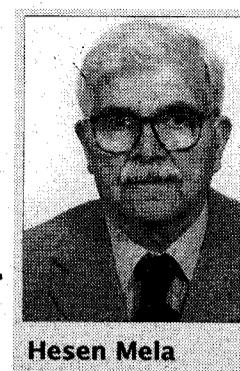
Adem: "Na min nekiriye"
"Dezgeh amade bikin!"

Destêni wî yên ku bi kursiyekî texti ve girêdabûn vekirin, darekî dirêj li ser milen wî danîn, herdû destêni wî vekirin û bi dar ve girêdan.

Herdû aliyan dar, danîn ser du diwarênil bilind. Ew weke İsayê çarmîkiri, di navâ herdû diwaran de li ba dibû. Pantor û derpîkî wî yê kinik jêkirin. Serê du kabloyen ceyranê li ser bedena wî birin û anîn. Dest bi qerînen kiribû. Herkû wî dikir hewar, yekî ji êşkencetaran ji digot "Tu yê biaxivî kuro nûtik" û manyetoya di destê xwe de, bi lezter digerand. Nedihat bira wî, ka ew kengi ji çarmîkê anîbûn xwar. Lê belê dema ku çavgirtî kaxetek pê dabûn imzikerin, rayedarekî çend gotin kiribûn. Ew gotin di bira wî de mabûn:

"Vi qûnekî hêviya xwe bi cudaxwazan ve girêdaye, naaxive, bişinin bela here wir, bibin biggerînin! Bela bi çavên xwe bibine ka ew kesen ku ew bi wan bawere di ci rewse de ne! Ençex wiha hişê wî were serê wî! Wê mezinatiya dewletê fêm bike û careke din xwe bavêje bextê dewletê."

Pişti van gotinan, ew bi ifadeyeke ku ne ya wî bû, lê imzeya wî li bin bû, rakiribûn Dadgeha Rewşa Awarte



Hesen Mela

Mirov hebbû, navê wî Şêx Mî bû. Ew di navbera salen 1965 û 1970î de li Bêrûdê bû. Ew her li ba Doktorê nemir Nüreddin Zaza bû.

Xwarin, vexwarin û qehwe pêre dixwar û vedixwar. Rehmetiyê Zaza li mala Zehre Xanimê dima. Zehre Xanim, xwarziya mala Bedirxan Paşa bû. Xanîmek hêja bû.

Rojekê Şêx ji min re telefon vekir. Şêx me yê delal dixwest were mala me qehwakê vexwe. Min got fermo. Nivseet derbas bû Şêx hat, silav kir. Rehmetiyê bavê min ji li mal bû. Me qehwa xwe vedixwar. Şêx wiha dest bi gotinêni xwe kir, "Berî her tiştî ev mal mala Kurda ye. Ezê vê gotinê bêjim, hêvidarim ku hûn baş guhdar bin". Min di dilê xwe de got, gelo ka wê Şêx ci bêje.

Yan wê wezan bike, yan ji behsa ezmûna xwe bike. Şêx bixwe konavan bû. Wî wiha berdewan kir, "Ew kesê ku xwas li çolê negeriyabe, nanê ceh nexvaribe, dest û lingêni wî neterikî bin, simbel û birhêni wî ji agirê tiflik û bixêriya nekizirî bin, ew nabe Kurd û nikare xebatê ji welat û mîletê xwe re bike".

Birasti ez cûm dînyayek din û min wiha li Şêx siyasi û konavan vegerand, "Binav bike ki ye ev mirov? Doktor Zaza ye?". Ew bêdeng ma. Min bi hêrs ji Şêx re got, "Ma şert e ku Kurd xwas bin û nanê ceh bixwin, simbel, rîh û birhêni wan ji agirê

tifikan şewitî bin. Ez dibinim tu her roj li ba Doktor Zaza ye, pêre dixwî û vedixwî, her roj Zaza di rojnameyê biyani de li ser şoresa başûrê Kurdistanê di-nivisine. Ew her ji me re dibêjî ji hevre baş bin, alikariya şoreşê bi her reng û awayi bikin. Ma ne gunheku tu van gotinê vala di wî wextî de dibêjî.

Weke ku ez dizanîm xebata Kurdan li rojavayê Kurdistanê bi rîk û pêk e û ew bi merdi û mîrxasî alîkariya şoreşê dikin. Pêwist nahe tu di vî wextî de van galgalêni vala bêji, qirêj û kula têxi nav gelê Kurd".

» Berdewan heye

Xene?

Selwa Gulî

Xene (hinne) çiye.xene ji ku hatiye di xoşiyêt xwe de, em xenê bi kar tînin:

Bo ci xene li cem musilmanna piroz e?

Geleki ji mêjda ev pirs di serê min da dilivlive.

Min geleki pirsa xenê ji rihsipîyan kiriye, ji pîr û kalan kiriye.

Lê tenê dibêjin keça min xene sunet e, pêxember goitiye.

Gelo çima sunet e?

Xene, Kurd, Hind û Ewropî ye, pêşî li cem Hindosa destpêkiriye.

Bi hemo reh û riçalêti xwe jibo ciwaniye têt bîkarânîn, pirç, rîh, simbel, neqş û nîgarê liser giyanê xwe pê dineqşînin. We bo gelek bîraninê oli ji piroz dibînin, ji vir belav bûye û heta niha bi şeweyekî gîhaye Ewropa-yê û modêrn bûye, dibêjinê tetowêring, ku niha Ewropî Xwe pê dineqşînin.

Sala 2000 ez cûm Bexdayê, min geriyanek li meydana Elqoreyş kir. Hindî çavêt min qetre kirin, min jin dîtin ku xir û mir liser patika difroşin û tiştê serekî ji xena nimandî û ya toz bû. Min rîka xwe girt û hêdî hêdî ez bêrev qentera mezîn ya mezare İmam Kazim ve cûm heta gîham jor. Min ji wek her kesî dest bi xwendina qoranê kir û destêni xwe jibo xoda beriz kirin. Ez ji kolan bi kolan li nav mîzgevtê geriyam, gîham kolaneke teng û tarî, şikefteke tarî û kevin. Tenê pîrejinek di wê de rûniştî bû û tirarek tiji xene ya nimandî li ber singa wê bû.

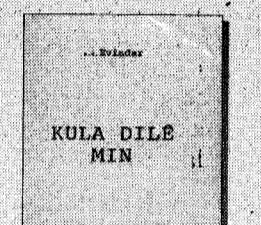
Ez li hinda wê sekinim. Serê xwe bilind kir û bi Erebi got: kerem bike keça min! Min xwe çemand û liser çok raweyistiym.



Pîr herdu destêni min girtin, dua ji xoda kir, hindek xene ji da min û got: here paşıya vê şikevtê û xena xwe li diwêr bîhesîne. Min nekir nemerdi wek pîrê gotî!. Paşê nîvî herdu destêni min xene kir. Min ji pîrê pirsî: xalê ev çiye ez fam nakim? Got: keça min ev cihê Fatîma nebî ye, li vir kezî û biskîn xwe xene dikir. Dibû nîvî şevê û stuyê me dikete ser milê me, lê dema dayika min tirarê xenê tîna çavêt me zil dibûn û girnijîn liser rûkê me ges dibû. Her yek ji me her ji évar da kevinkincirek jibo xwe amadê dikir da ku dayika me destêni xenakirî pê rapêce. Me serê xwe dana ser balîfekê û bi kîfxoşî em dirazan heta bîba spêde dilê me hezar awaz digotin. Dema sipêde me destêni xwe bi zeytê dişustîn da ku rengê wê ciwan bit. Hemo keçen xiyabanî digihan hev û destêni xwe nişanî hev didan, ka yêt kî sortirin. Yen destêni wan baş sornebûne da bêjîn ev xena we ne ya eslî ye...

Em Kurd heta niha li şopa musilmanna diçin. Ew tiştêni Pêxember gotî em wê dîkin, jiber ku Mihemed pêxember xene di rîh û simbelêti xwe dida, ji bo wê, heta niha li cem me musilmanna piroz e. Ez tenê vê dibînim dema dibêjin:

Xene sunet e, wek ku diyar e, xene bi xwe giyayekî xuzayıye tu ziyanâ wê nîne. Li cem me Kurdan pir bi kar tînin, bi taybetî jibo şevêt destxenayê kîfekê dide keç û kuran wê şevê bi tevayî tiblîn xwe xene dikin û jînêni sere ji heta niha biskîn xwe pê xene dikin. Di



"Kula Dilê Min" yekem diwanâ s.s. Evîndar e ku ji dora sed helbestan pêk tê, Evîndar di dawiya berhemâ xwe de cî daye çend helbesten xwe yên bi zimanê Tirkî û Almanî ji.

Navîşana xwestinê:
Nr:KDT-02-BS, POSTAMT I
W-32105 BAD SALZUFLEN
DEUTSCHLAND



Ev çarem roman Abbas Abbas "Helbestvan" di İlona sala 2005an de li Stenbûlê ji aliye Weşanen Pêri hatiye çapkirin û ji 95 rûpelan pêk tê.



"Viyana Min" yekem berhemâ Selam Cizirî ye ku di Gulana sala 2005an de li Stockholmê hatiye weşandin. Cizirî di pirtûka xwe de li dora 120 helbesten xwe yên ku bi gotina wî, "ci ji dilê min hatiye min ew anîyê zîmîn" bi cî kiriye.



Kate Moss

Ew ji aliyê dîzaynerê navdar, Calvin Klein ve hat kifşkirin. Ew bi serhişkî û jiyana xwe ya ne asayı dibe mijara kovar û rojnameyên magazîn. Lê li beramberî her tiştî jî ew dîsa bi navên weke Chanel, Yves Saint Lauren, Cristian Dior û geleken din re kar dike û di reklamên wan de cî digre. Ev modêla bedew, dizane bi başî û xerabiyêن xwe cîhana modayê dagir bike.

Tê gotin ku ew alkohol û madeyên serxweşkirinê jî xwe kêm nake û hinek wêneyên wê yên di rewşen ne asayı de jî hatin belavkirin. Kate Moss modêleke wiha ye ku bi her awahî bala mirovan dikşîne ser jiyana xwe. Gelo ew di nava vê tevlihevî û bêniżamîyê de çawa dikare bedew bimîne?

Ziraviya bedena wê : Ew taştê weke yek ji xwarinê herî bingehîn dibîne û tiştîki ji ser maseya xwe kêm nahêle. Wê demê ew çawa wiha zirav dimîne?. Kate Moss di xwezaya xwe de miroveke zirav e û ew zû bi zû qelew nabe. Taştê ya wê jî weke wê bi her awahî Brîtanî ye. Ji ava pirteqalan bigre, heta bi hêk û goştê berazan yê kesidandî. Ew bi bedena xwe bawer e ku wê tucaran qelew nebe, lê dîsa jî carcaran hinek awayen sporê diceribîne.

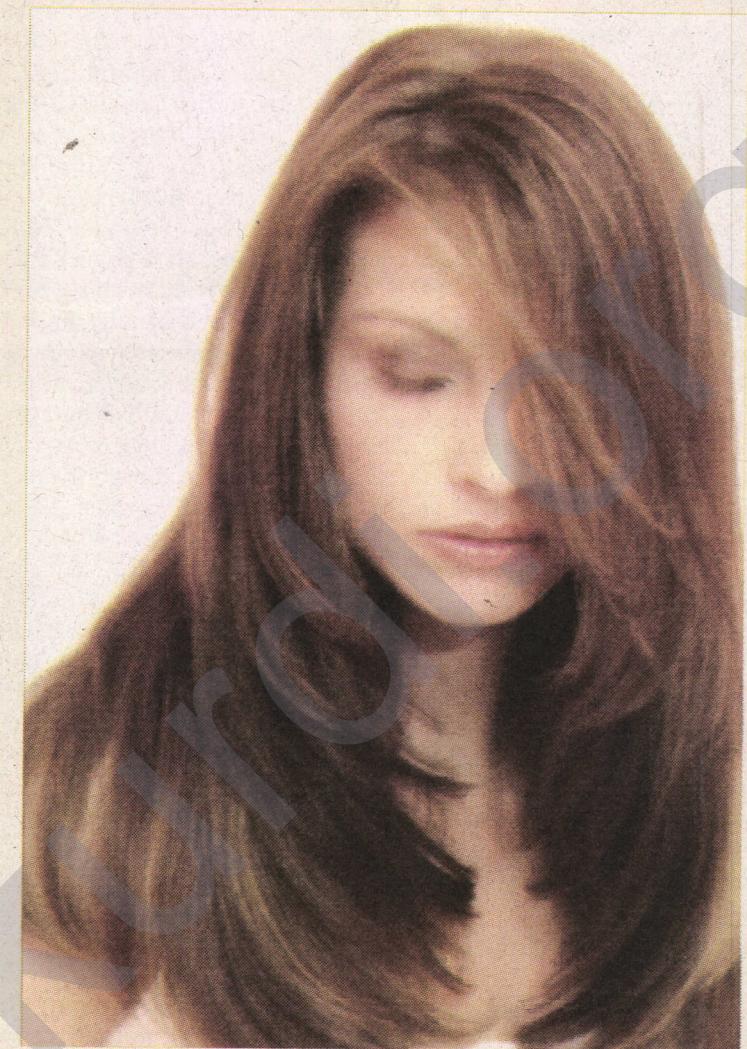
Vehesana bedena wê : Ew ji ber karê xwe, her li ser riya ye û ji derekê diçê yeke din. Ji ber vê yekê qîmeteke mezin dide vehesanê. Ew ji bo vehesandina bedena xwe finden meditasyonê bikartîne û aştiya xwe ya hundirîn pêk tîne. Li kèleka findan, ew xwendîna pirtûkekê jî ji xwe re weke dermanê vehesanê dibîne.

Porê wê : Ew ji bo zêdekirina biriqandina porê xwe ya xwezayî, boyaxênu ku ji tiştîn xwezayî çêbûne bikar tîne.

Lêvîn wê : Ew hez dike lêvîn xwe li gora mekyajê serçavê xwe rûj bike. Hinek caran li gora cî û demê rengê wan diguhere. Biroj ew rengên pemba û bi şev jî yên tarîtir bikar tîne.

Mekyaja wê : Ew di vê meselê de gelekî cangirane û bi tenê dema ku kar dike xwe mekyaj dike. Ew bi piranî hinek reng dide hinarken ruyê xwe yên hildayî û bes.

Porê xwe biparêzin



Guhnedana por, dikare temamê keda ku hûn ji bo bedewiya xwe didin, vala derxîne. Hûn çiqası bedew bin jî dema ku porê we baş nehatibe xwedîkirin û parastin, bedewiya we nîvco ye.

Por, di bedewiya mirov de xwedîyiye girîngiyeke mezin e. Heger ew mirî, bêring û bi dohn be, bandorê li rûdêna mirov jî dike.

Ji bo parastina por, pêwîsti bi xwarineke baş, krêm û kozmetikên baş heye. Her wiha av, vehesan, bayê hênik, spor, rewşa mirov ya nefsi û awayê şehê mi-

rov jî bandorê li bedewiya porê mirov dike.

Por jî bi temen e. Her tayek por ji 3 heta 4 salan dijî û piştre ji aliyê çermê seri ve tê nûkirin. Ew bi demê re rengê xwe jî diguhere.

Şekirin, dihêle ku por zindî bimîne û ew wî ji gemar û dohnê zêde rizgar dike.

Pir girîng e ku mirov porê xwe sibehan şeh bike, ji bo ku mirov dohnê di koka wî de li her derê belav bike û gera xwînê çalaktir bike. Evaran jî, ji bo weşandina toz û jibermayêن jel û sprayan şekirin baş e.

Geschäftsführer: Balsam El-Fauzan

Tel.: (069) 68 30 73

Mobile.: (0171) 9 30 41 26

Fax: (069) 68 09 17 67

Deutsche Bank.

Konto-No.: 250 577 4, BLZ: 500 700 24

Wilhelm-Leuchner-Str. 7,
60329 Frankfurt am Main



✓ Her Duşem

Ji Frankfurtê di 23:55 an de difire û
di 07:20an de digihê Hewlîrê

✓ Her Pêncsem

Frankfurt 06:15 diŞrê- Hewlîr 07:20 digihê

✓ Cihê Kurdistan Airlines

İi Balafîrxana Frankfurt am Main

Terminal 2 E

Schalter: 957 û 958



کوردستان ائرلائنز

Zelal



Navenda Zelal

Liza GmbH
Köpenicker Str.
22-25
D-10997 BERLIN
Tel: 030 390 380 30
Fax: 030 390 380 84

Bayiyen Zelal

AKCAN GmbH Hamburg Tel.: 040 723 402 96	ESD Softdrink GmbH Mannheim Tel.: 0621 318 76 70
AKCAN 2 Bremen Tel.: 0421 691 96 78	LIZA GmbH Berlin Tel.: 030 61 62 98 11
CAN GETRÄNKE Essen Tel.: 0201 289 74 17-18	TRINK-One Düsseldorf Tel.: 0211 15 79 881
CAN GmbH 2 Köln Tel.: 0221 37 79 408	TRINK-SEM Dortmund Tel.: 0231 981 86 23

Bîranînek ji Gurcistanê

Pîrkemal

Belê, em bi trimbêla dostekî Aslanbeg ji Ermenistanê derketin û me berê xwe da Tîblisê, paytextê Gurcistanê. Şifêrê me yê vêcarê wek ê berê ne din û har bû. Bi hemdê xwe teqsiya xwe dajot û em ji bêtirs, bi dileki rehet têde rûniştibûn. Pişti riya seet û nîvekê em disa déréngî şevê gîhan sînorê Gurcistanê. Vê carê di gumrukâ Ermenistanê de ji me re serêşandin dernexistin. Em derbasî aliyê Gurcistanê bûn, li wir ji em bê serêşandin berdan, em li teqsiyekê din siwar bûn û me berdewamî riya xwe kir. Şifêrê vê teqsiyê yeki Azerî bû, me ji hev fêmdikir. Ew liser daxwaza Aslanbeg hatibû pêşıya me û em pêre heta bi Tîblisê çûn.

Gurcistan ji wek Ermenistane di aboriyek xirab de diji. Wela-tekî şen, bi dar û ber e. Lê ew ji wek gellek welatên paşdemayî bêxwedî û bê sermiyan e. Rayedarên vê dewletê ji wek gellek dewletên paşdemayî tenê li bêrika xwe dînerin û xwedî li welat û milletê xwe dernakevin. Millet feqîr û belengaze, birçye ji hikûmeta xwe gazindar in.

Em li Tîblisê peya bûn, disa wek cara pêşin Îsko Dasenî hat pêşıya me û em kirin mîvanê xwe. Wek me di nivîsa pêşin de ji behskiribû, Îsko Dasenî Serek-sawciyê Gurcistanê ye, Kurdeki milletperwer û xwenas e. Heta ji destê wî tê li Kurdan xwedî derdikeye û alikariya wan dike. Wek hemi Kurdên li Kafkasyayê bi Kurdiyek paqîj diaxive û dev ji urf û adetên xwe bernedaye. Wek Serekawciyê Gurcistanê Îsko Dasenî barekî giran daye ser milê xwe. Ci dawe û dosyayek giran û xeter hebe tê ber destê wî. Dosyaya Serokdewletê kevn Şivardnaze ji yek ji wan dosyayê giran e.

Em du roja bûn mîvanê Îsko. Îsko ne tenê milletperwer lê herweha wek hemi Kurdên kafkasyayê mîvanperwer bû ji. Wek me carên berê ji behs kîribû, Kurdên li Kafkasyayê urf û adetên xwe wenda nekirine û bi taybet di mîvanperweriya xwe de tu qisûrê nakin. Ji feqîra bigrin heta bi halxweşen wan di mîvanperweri û qedirgirtinê de wekhev in. Mîvannehezî û qedirnegirtinê ji xwe re wek kemasî û lidijderketina adet û toreyen xwe dibînin.

Di van herdu rojan de em têra xwe li Tîblisê geriyan. Tîblis bajarekî şenayı ye. Herçiqasî di paşdemayînê de Ermenistan û Gurcistan wekhev bin ji, lê di navbera Tîblis û Êrivanê de ferqek mezîn dihat ditin. Di Êrivanê de pêşketinek mezîn



Mamosteyen's delegation at a meeting

dixuya. Avaniyên nûjen û spehî lê dihatin avakirin. Têde dikana û firoşxaneyên mezîn û nûjen hebûn. Xuyabû ku dewlemen-dên Ermenistanê yên li derveyî welêt alikariya avakirina welatê xwe dikirin û ez bawerim wê di çend salên pêş de Êrivan bibe bajarekî pir xweş û nûjen. Lê me di Tîblisê de ev nûjeni û xwe-dilêderketin nedît. Herçiqasî me bihist ku pêşketina bajêr ji berê çêtire ji, lê xuyabû wê ev pêşketin demek dirêj bajo.

Me di serdana xwe ya Tîblisê de Mala Kurda ji ziyaret kir. Mala Kurda komela PKK bû û jixwe ji wan pêve tu rôxistinek din ji li vî welati tunebû. Birasti berpîrs

û aligirén Mala Kurda em bi dilgermî pêşewazî kirin û bi dîtina me kîfxweş bûn. Helbet em ji bi dîtina Kurdên Tîblisê kîfxweş bibûn, germî û qedirşinasîya wan em bêhtir nêzîkî hev kirin. Di serdana cara yekem de em hogirî hev bûn. Piştre liser daxwaza Mala Kurda adîni rojê ji em hatin komelê û içar me bi civînek berfirek, bi peyv û stran serdana xwe germtir kir. Rewş û pergala Kurdên Gurcistanê ji pir xirab bû. Wek Kurdên Ermenistanê, Kurdên vir ji pir belengaz û şerpeze ne. Békari û bêxebatê ew ji hevde xistine û heger fersend têkeve desten wan ewê rojekê tenê ji li vî welati

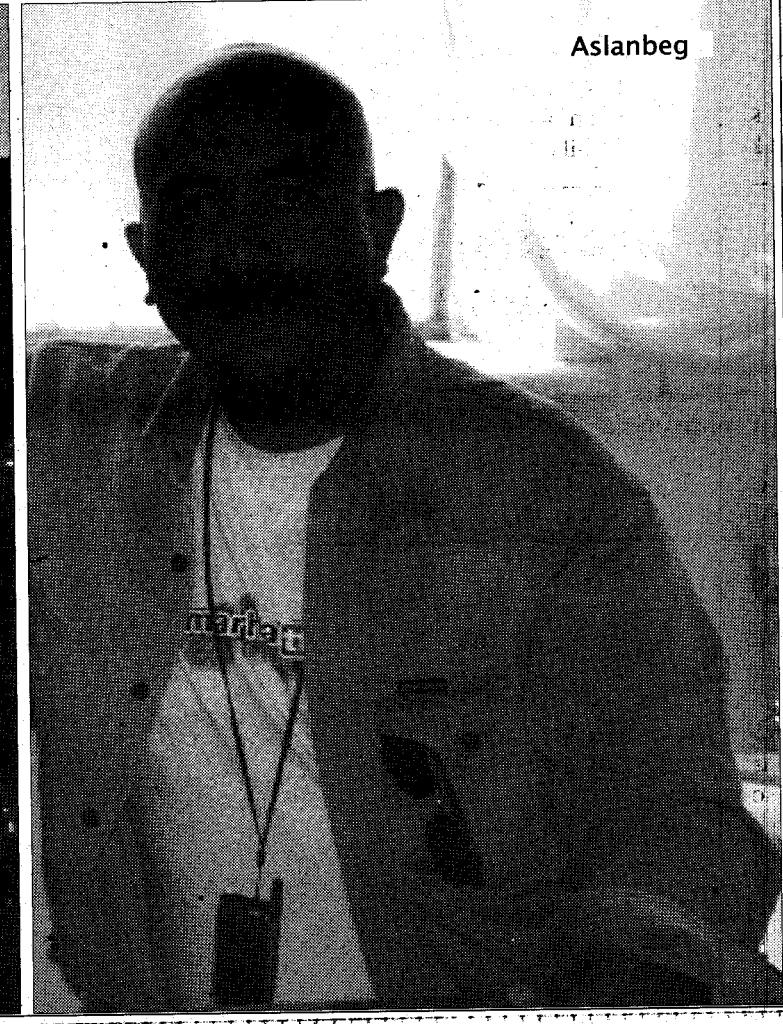
nemînin. Birasti bi xêra xeba-ta Mala Kurda hînekî xwe liser hev digrin û baş xirab tifaqek di navbera wan de heye. Me di rewşa wan derxist ku heger fersenda derketina Ewrûpa bi dest wan keve ewê rojek berî rojekê terka Gurcistanê bikin. Di vê civînê de xortekî bi navê Sêvdin ji me re li tembûrê xist-û klam gotin. Sêvdin heyranê Şivan bû û bi taybet ji stranê wî distra. Me tu ferqek di dengê Sêvdin û dengê Şivan de nedît. Te di got qey Şivan di nav me deye û ew stranan dibêje, hevqasî ku dengê Sêvdin dişibiya yê Şivan. Ewî dixwest derkeve Ewrûpa û muzîka xwe pêşdetir bibe. Lî

berpîrsên Mala Kurda dixwes-tin ew hînekî din kamilê muzîkê bibe û dûvre derkeve der. Birasti heger derfetên Sêvdin çebiba û derketa Ewrûpa, bi perwerdeyek baş wê Şivanê duyem jê derketa. Em li vir, bi vê minasebetê spasi hemi Kurdên Gurcistanê û Mala Kurda dîkin ku em bi dilgermî hembêz kirin.

Roja ku emê vegeerin Mosko-wayê Îsko em şaweti taştêya li aşxanê kirin û me li wir xwirîniya xwe kir. Pişti taştê me berê xwa da balafirgeha Tîblisê û em ketin dora kontrola pasaportan. Karmendên wir gava çav li me ketin em naskirin û gotin "aha, va grûba me disa hat". Baş bû ku disa wek cara pêşî em ne teşqîlandin. Pişti xatirxwestina ji dost û hogiran, em li balafirê siwar bûn. Balafira me disa ewa kevn û jihevdeketi bû. Welhasil em bi wê balafira kevnare, bi sax û selametî gîhan balafirge-ha Moskowayê. Pişti kontrola pasaportan em bê serêşandin derbas bûn û derketin derveyê balafirgehê. Jiber ku hîna dî-menê Sovyeta kevn di serê min de bûn, min digot qey wê me biteşqîlinin û serê me bêşînin. Lî gumanâ min nerast derket û xuyabû ku pişti Perestroyka û Gorbaçov di Rûsyâ de gellek tişt hatibûn guhertin. Di balafirgeh û têkiliyên karmendê wê de ji dixuya ku Rûsyâ ne Rûsyâ berê ye û me li vir tu eserek ji Rûsyâ ya kevn nedît. De ka emê bine-rin bê emê di nava Moskowa bi xwe de ci bîbirin!



Isko Dasenî



Aslanbeg

Heyetî Platformî Kurdanî Ewropay şî kurdistan



Hewler- 7î teşrin de yew heyeti Platformî Kurdanî Ewropay (PKE) semedî yew ziyareta fermî şî kurdistan. No heyet eynî roj de bi dezgehanî hukmatî, siyasi û sivil û kurdistana dest bi ziyaretanî xo û fermî kerd. Heyet de Aziz Aliş, Mihemed Ali Yıldırım û

Baran Boşkanî estî.

Planê heyeti PKE de hedrekerdişî di konferansan ke persa kurdan a giredayiyî estî û no heyet hewl dano ke no konferans de dezgeyi kurdistan zi ca bigeri. Çimki PKE wazeno ke dezgeyanî kurdistan a piya kar bikero.

Qırkerdişî Dêrsim ser yew konferans

Berlin- Înstitutê Ziwan û Kulturê Kirmancî (zaza) - IKK 13î teşrine de Berlin de derheqî Dêrsim de yew konferans kerdî hedre. Bernameyi nâ konferans ina- wo:

Demê 1923-1938î de Xoverdayî kurdanî Dêrsimî Qisekerdox: Munzur Çem Moderator: Yusuf Elitog- Dokumentanî Resmiyan de

Persê Dêrsimî Qisekerdox: Mehmet Bayrak

Moderator: Navdar Yıldız Şâfi Dêrsimî Ser o Tesîri Qırkerdişî 1938î

Qisekerdox: Haydar Işık Moderator: Dr. Şükrû Güler Ca: Werkstatt der Kulturen, Wissmannstr.32, BERLIN

Kofi Annan ziyaretî xo yê û Iran îptal kerd

Sekreterî peroyî ê Nete- wanî Yewbiyayê (NY) Kofi Annan ziyaretî xo û Iran îptal kerd. Kofi Annan plan kerdib ke Iran ziyaret bikero. La se-

med ke serekcumhuri Iran Ehmadî Necad „Gereka israîl harîte ra biyero esteriştiş“ vatiib, Kofi Annan ziyaretê xo îptal kerd.

Vîrardişî Şâîrî Kurd Cegerxwîn



wer, Feqiye Teyran, Şexo ueb ameyi beste kerdîs.

Qamişlo- Emser 21 serriye merdişî şâîrî kurd Cegerxwîn de bajarî. Qamişlo de yew vîrardişî hususî viraziya.

Kovara „PIRS“, semedî vîrardişî Cegerxwîn Qamişlo de yew kombiyayış vîrasât. Bi no minasebet xêl yek roşnvîri kurd Qamişlo de amê piyeser û Cegerxwîn ard xo vir. İta de Seyday Cegerxwîn ser yew cigerayışî nuştox Rezoyê Osê amê wendîş û no cigerayış ser sohbet bi.

Cegerxwîn eslî xo de şâîr bi, la ey zaf kitabî bin zi nuştî. Cegerxwîn hendê 20 kitabî nuştî û zafê şîirî ey perî Hozananî kurd sey Şivan Per-

Serekkomarî iraq Celal Talebanî Italya ziyaret kerd



Serekkomarî Iraq Celal Talebanî 7î teşrin de resa Italya. Hukmatî Italya hawafîrgehi eskerî è Ciampino de Papa Benedict 16 ziyaret kerd.

Serekomar Celal Talebanî roja vîrin serekî senatoyî Italya Marcello Pera ya ame piye het. Piyaameyişî inana pey Celal Talebanî rojnemawanî re va, ma wazeni eskerî Italya Iraq de bimanî.

Celal Talebanî Italya de 6

KOMKAR; birêz serek-wezîr R.Tayyîp Erdogan Qalê xo vîra mekeri



* KOMKAR, BUNSENSTRASSE 7, D - 51145 Köln *

Köln- Federasyonî komelanî Kurdistan (KOMKAR) bi minasebetî ke serekwezîri türkiye almanya ziyrek bikerî, Receb Teyyib Erdogan re yew gazîya akerde peşkeşî raya peroyî kerd. Komkar Erdogan re wazena ke ey qalî ke Diyarbekir de kerdibi xo vîra nêkero. Komkar diyar kena ke türkiye de di gel estî û nê wîrd gel bi prensipê sey ciye biyâş de, modela yew dewleta federal de eşkenî myanî aştî de piya biciwî.

Vengdayîşî Komkar bi kilmiki inawo:

“ Birêz serekwezîr wext ke yew grubê roşnvîran to meqamî to de ziyaret kerd, to va ke welatî ma de yew persa kurd esta û na persê ma piyerin a. To 2 rojî cuwa pey Diyarbekir de zi va ke cuwa veri xetê bî, ma hedreyî ke nê xeletiyan bêne ra wedari. La to bacê va “ Unîterbiyayışî welatî, xetî ma ê sur i.” Çi heyf ke vatê to zi vateyanî Demirel, Me-

sut Yılmaz û Tansu Çiler re weta nêşî.

Birêz serekwezîr,

Semedî 100 henzar tîrkanî Qibrîsa şîma federasyon kêm vînenî, şîma konfederasyon wazeni, la şîma wazeni 20 milyon kurd bi heftê de 30 deqa programî televîzyon û kursanî husûl bixapîni. No qede na pers hal nêbena. Semedî çarekerdişî na pers gerekî heverî nê gamî biyêrî eştî:

Bê qeyd û şert yew efo peroyî vecîyo

Yasaya bingehîn biyero bedilnayîş, yew yasaya demokratik viraziyo

Gerekî semedî şâîr kurd heqî perwerdebiyayış mekteban de bi ziwanî inan biyero dayîş

Gerekî kurd ke dewanî xo re ameyî teber kerdîş hêna biyêrî erdi babî û pîrîkanî xo ser

Gerekî sistemî koricitiyê, kontrgerilla. Jitem û ë bin orte re biyêrî wedartîs.



Selim Çürükkaya

Ez sinî üniyena rî Ays re

Dewe ma ha nîzdeye Colig de ya. Nameyi ayê Cîlkanî ya, şîma metûniyen nameyi aye re. Wext ke ma newe şîy na dew, nameyi aye Cîlkanî bi, la wîtey awe te de çîniyeb. Bace him awe semedî şîmitîşa, him zi awe semedî zîraata amê dew. Na dew myanî û dewani mintiqâ de yewna qede bi. Kirdki de yew lawik esta vûna: “Tinapey xeber dûni Tuunstici”

Rasta her çiyî dewê ma tinapey bi. Dêrûdorî dewê ma piyer dewî bisilmûne bi. La ma biy komînist. Çew qalê kirdê nêkerdiyen, ma vatiyen kurdistan.

Dewê ma ra zaf insanan tifingî xo girotî şî seri koyan. Dewê ma de des heb mezeli şîhîdan estî. La yew çîyoters zi dewê ma de biyo. Laci Ayse Mist şîyo mektebi eskeriya, o biyo ‘pirpirî çawîş’

Des seri çew Xala Ays de qisênêkerdo, dewijan vato:

Haylooo laci to biyo çawîşî tîrkan

Yew cirunê Xala Ays bi, nameyi aye Xala Surm bi. Laci Xala Surm zi tim hepîxane de bi. O yew aşm teber de bi, panc aşmî zere de bi.

Surm zi çerey cirunê xo Ays de qisênêkerdiyen. Vûni ke wext ke Avdila Urfayîj teyara de va:

Dadî mi tîr a û mehkîma de zi va:

Eskerî tîrkan şîhîdi, ez deyk û bayki inan re uzir xo wazena

O wext Xala Surm zaf qehriyaya. A warişta we şîya keye cirunê xo. Cirunê aye binê siyaset ra fehm kerdiyen.

Vûni Xala Surm vato:

Gulistan, ez cey çiy to re pers kena. Qey Hûmaya ti raşa vûna?

Gulistan zi vato:

Ez raşa vûna Xala Surm

Xala Surm:

Qey Hûmaya ina dehwayê ma se biy?

Gulistan:

Wilay Xala Surm dehwa şîy

Xala Surm:

Nika bin ra şîy?

Gulistan:

Wilay Xalê bin ra şîy

Xala Surm:

Heywaaaaaaax, ez nika sinî üniyena riy Ays ra?

Mela Mustafa Barzanî, nika her kesî ra zafêr ad o

M. Selim MURAD

Mesud Barzanî, seferê xo ya dewleti yewbiyayî yê amerika (DYA) de sey yew serekî milî ame qebulkerdiş. George W. Bush û idareyi DYA Mesud Barzanî rî zaf qîymet û hurmet ramojna. Birêz Mesud Barzanî Koşka Sipî de têna „Herema Federal a Kurdistanî“ temsil nikerdên. Ey bi kincanî xo yê milî û mîsyonî xo yo netewî yew „milet“ (netewe) temsil kerdên. George W. Bush û idareyi DYA zî birêz Mesud Barzanî zimnen bi no mîsyon a dawet kerd welatî xo. Sere de ecizey tîrkan û heme dişmenan esil xo de ney ra yena.

Na muhîm yew gam a. Reya veren a ke kurdî dun ya de no hewa û no sewîye de yenî temsilkerdiş. Meselê kurd û kurdistanî siyaseto miyanneteweyî (internasyonal) de resaya yew qonaxo newe. Statuko o ke ewro kurdistanî başurî de esto siyaset û huquqo miyannetewî de hêdî-hêdî ho zemînî xo yo meşrû de yeno qebulkerdiş. Nika kurdistanî başurî rojev de yo, la çi gama ke no parç de yena eştiş çar parçanî kurdistanî de pîyorê miletê kurdî ser o tesir kena. Coka miletê kurdî no ziyaret

Barzanîyo pîl, rehmetî Mela Mustafa Barzanî, neçar mend şî DYA û uca de resa rehmetî Homaî. Nika zî lajî ey Qesra Sipî de sey serekî kurdistanî meyman o. Heq a ke kurdî bibî şad! La ez bawer a Barzanîyo nemir, Mela Mustafa Barzanî, nika her kesî ra zafêr şad o.



bi yew heyecano berz û xururo milî ya teqîb kerd. Herçî Mesud Barzanî, George Bushî het de xo ra emîn, mîletê xo ra emîn, mîsyonî xo ra emîn sey serekî mîletê xo hereket kerd. Mîletê kurdî ney ra zaf moral girewt, pê zerrweş û serfiraz bi.

Ewro Rojhelato Miyanênde kurdî waharî dinamik yew quwet û rolî yê. Cuwaver zî no rolî kurdan estbi la verniyê inan de astengî (engeli) zaf bi. Kûrdan waştîn statukoyî Rojhelato Miyanênde bedelnî. La çar dewletanî kolonyalistan, dewelestanî binan ey mintiqayî, DYA, sowyet û ewropa no statuko pawitên. Dunya de kesî niwaştîn ke no statuko bedeliyo. Wilabiyayî sowyeti ya pey taye astengî yê ke verniyê kurdan de estbi hêdi-hêdi dariyey we. DYA zî dest pêkerd waşt ke Rojhelato Miyanênde goreyi xo newe ra yew nîzam rueno. Badî kewtişi rejîmi iraqî ya Rojhelato Miyanênde hem kolohyalîzm hem zî statukoyî yew darbeyo pîl girewt. Seke mi va, DYA wazena Rojhelato Miyanênde bedelno û newe re

şekil bido ci. Kurdî xo ra seserr a ke semedê bedelnayî hê mûcadele donî. Tiya de politika ya DYA û menfeati kurdan reseni yewbinan. Hetô bîna tirkî, erebi, ecemî û heme dewletî mintiqâ wazanî statuko dewam bikero, qarşî (dustî) bedelnayî vicenî. Kurdî prosesi bedelnayî Rojhelato Miyanênde hem waharî yew mîsyono tarixî yê, hem tarafî, hem zî dinamik yew quwet i. Statukoyî mintiqâ çend bîyero bedelnayîş kurdanî ehend hol o.

Seferê birêz Mesud Barzanî hetî siyasi, sosyal û psikoloji ya zaf moral da kurdan. Kûrdî zaf pê bi şad. Senî şad nêbî? Dişmenî hertim vato: „Dar ra maşa, kurdan ra paşa nibeni.“ Brêz Celal Talabanî Iraquo Federal de bîyo serekkomar. Brêz Mesud Barzanî kurdistanî başurî de bîyo serek. Hetô bin a şikîyayî 1975 dîma serek nemir, Barzanîyo pîl, rehmetî Mela Mustafa Barzanî, neçar mend şî DYA û uca de resa rehmetî Homaî. Nika zî lajî ey Qesra Sipî de sey serekî kurdistanî meyman o. Heq a ke kurdî bibî şad! La ez bawer a Barzanîyo nemir, Mela Mustafa Barzanî, nika her kesî ra zafêr şad o.

Verba xanim Nil Demirkazık verperskerdiş abi

Amed-Dozgerî Diyarbekir verba rojnameyan Nil Demirkazık verperskerdiş (soruşturma) akerd. Çimkî xanim Nil Demirkazık vato Şex Seid Efendi. Semedî virardiŞ Şex Seid û 48 şehîdanî kurdistan 281 heziran de Diyarbekir de veri Ulu Camî de yew kombiyayıŞ virardiŞ viraziyabi. Rojnamewan Nil Demirkazık zi ita de qisêkerdi. Xanim demirkazık ita de vatib, ez sey yew

tîrk zaf kîfwewa ke merasimî virardiŞ Şex Seid de hedre biya. Dozgerî Cumhuriyeti wazeno ceza bîdo Nil demirkazık, çimkî aye vato „Şex Seid Efendi“. Goreyi iddiaya dozgerî na qal yen a mehna ke rojnamewan Demirkazık kerdinê Şex Seid raşt vînena.

No ridra gerekâ Nil Demirkazık 9î teşrin de dozgerîye Cumhuriyeti Diyarbekir de ifade bido.

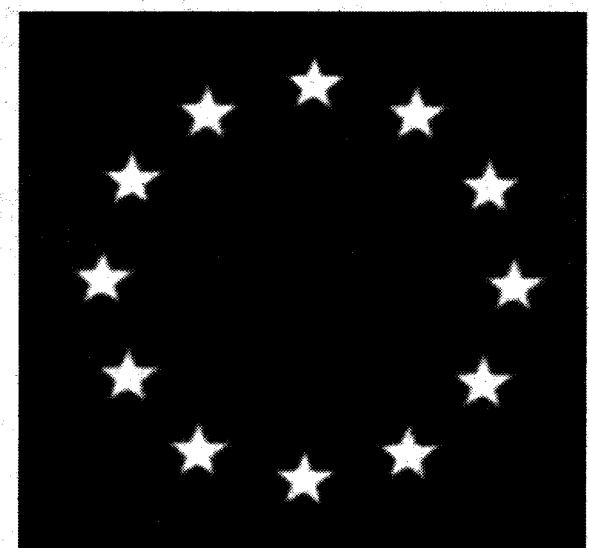
Mesûd Barzanî: Ma yew mileta û ma bê îradeyi xo ameyî parçekerdiş

PK - Televizyonî Elerebiye 5îteşrin de yew roportajî serekî kurdistan Mesûd Barzanî kerd vila. Mesûd barzanî no roportaj de derheqî iraq, kurdistan û ameyî inan de vînayê xo akerde ardi ziwan

Yew pers ser minasebetî kurdistana başûr û parçeyanî bîn ser Mesûd Barzanî ina Va: „ma yew mileta. Ma bê îradeyi xo ameyî parçे kerdiş û heta nika kes no derheq de vînayê ma nêpersawo. Ewro roj halî ma yewna qedeyo. Hesi ma û ê birayanî ma ê parçeyanî bînan sey yewbinanê. La her parçe hususiyeti xo estî. Ma wazanî ê parçeyanî bînan de zi persa kurdistan bi rayeri aştî û demokratik bîyero çarekerdiş.



ECRI: Gerekâ ziwanî kurdî mekteban de bîyero wendîş



Bruksel - Yewbiyayê Ewropa (YE) tîrkiye re wazeno ke ziwanî teberî tirkî zi mektebanî tîrkiye de sey ziwanî dadi bîyero wendîş.

Hefte kû viyert komîsyonî YE hanc semedî tîrkiyeyâ yew raporî verdışiyayî kerd hedre. Komîsyon nê raporî xo de hukmatî tîrkiye re wazeno ke ê ziwanî bîn (sey mînok kurdî) zi mekteban de

sey dersa fermî bîyero dayîş. No komîsyon na peşniyar komîsyonî tekoşîn verba rasistî û bêtoleransî (ECRI) re gena. ECRI zî myanî konseyî ewropa de kar keno.

ECRI tîrkiye re wazeno ke maddeyi yasaya bîngehîn ê 42. wedaro. Goreyi madeyi 42. xercî ziwanî tirkî bi ziwananî bînan perwerde bîyayî qedexe yo.

چونیه‌تی پانکردنه وه
له رووی زانستیه وه!!

لوقمان یه رزنجی - نه لمانیا

چاران که مندالیووم چاری واهبیو
نه گیر جلیکی جوانم له بیر بکدایه
پر شسته بهانایه برهارو یاخود
له بونه یه کی تایبات کاریکم نهنجام بدایه
ئوا دایکی رهمه تیم دیکروت ووریا
به کورم نه بادا بهجا وره بیست، چونکه
خه لکاتیک هدن چارویان بیسه، ثه کار
چاو له هبارک سینک بدمن نهوه هرگز
نه وکسنه له نه فیسبیان دمرباز ناییت و،
دو و چاری کارو سیستیک دهیت، هرچهنده
نه و مخته به نه من مندالیووم بدلام
له کل نهوده شنا هرگزین باورم به
مسله لی چاونه قاس نه برو به مشتیکی
خواراقیم ده زانی، کاتیک کو وته رویتای
خویندندوه، ناخیر زانیم ثم مسله لی
چاولو نه فسسه حقیقت و بی پی زانست
نه تم حلیقته سه لمیندر اووه و، به
یه شنیکش له رانستی پاراسایکلوزیا ش
ناؤزراوه.. و، نهم باشم تعنیا له مال
و کومه لکای تندنه نهیه به لکو همورو دوینا
باشی لیده کات بگره نهم بابته بونه
زانستیک و بره سمن له زانکرکانی
و ولاته پیشک و توره کاندا ده خویندري
و به رانستی پاراسایکلوزیا ده ناسریت.
شیتر لهو پیزدهه موجر گرک به لشما
دادهات کو وته خویه راستن له چار و
نه فسی، چونکه خازه مسله لک بزته
مسله لیه کی رانستی وک هر بابه تیکی
زانستیک کانی تر و ناکری نکولی لی بکم.
به هر حال، شنیکی تریش ههی که من
هرگزین باورم پیته و نه بوروه نه اوویش
مسله لی زمانیس و ماستوچیه تیه،
شیتر نه مه لکوره دهواری دزدراوی ههی
پینمونه، (اما حمه می) (ایانکر دنوه)
(امانچکردن) وک بیستومه نه مه
حاله ته نیستا لکور دستان له سیایی
که نده لی ثیداری و زیده روزی له
دیموکراتیت دزدراوی شاهنده کردوه.
نه وکه له ناشیتی خواره و، به لکو
که یه شنونه تائیتی زدز بارز هیندیک چار
رویه می، روزنامه کانیش پیده مازیته و.
نه وکی من این ده ترسیم نه ومه کو اندم
چاره ش من له مو عادله ههی بعده دلایم
رزویک نه مه پانکر دنفعه یهش له لای
خزمان بسته رانست و له رانکر کاندا
وانه تایبیت، بی دیاری بکری به
تاوی (چونه شنی پانکر دنوه له برووی
رانستی وه) ■■■

و گوناریهه کانه و له سلیمانی به تایبیه
کومپیانیا "لوینان" به دهیان لاوی کورد
دهکه هندریته یونان. لیرهدا پرسیاریک دیته
ناراوه، ثایا حکومتی کورستان بن ناگایه
لهم بازرگانی کردنه به لاوانی کورده وه؟ یان
ثوشیش ؟ ؟ ؟

تبیان له بازار لای قاچاخی در روستی
لکن. واته له لای توینه ره کانی خیزان.
شیائانی باسه فتوت کبی په گه زنامه به
لکنک بان به نیمه میل ره واجی نیمه چوونکه
زاره هی تیدا نیمه می
همایه نیکرانیه لهم روشه دژواره هی
په نانه انداهه فتنه له لاین کومپینیا گهشت

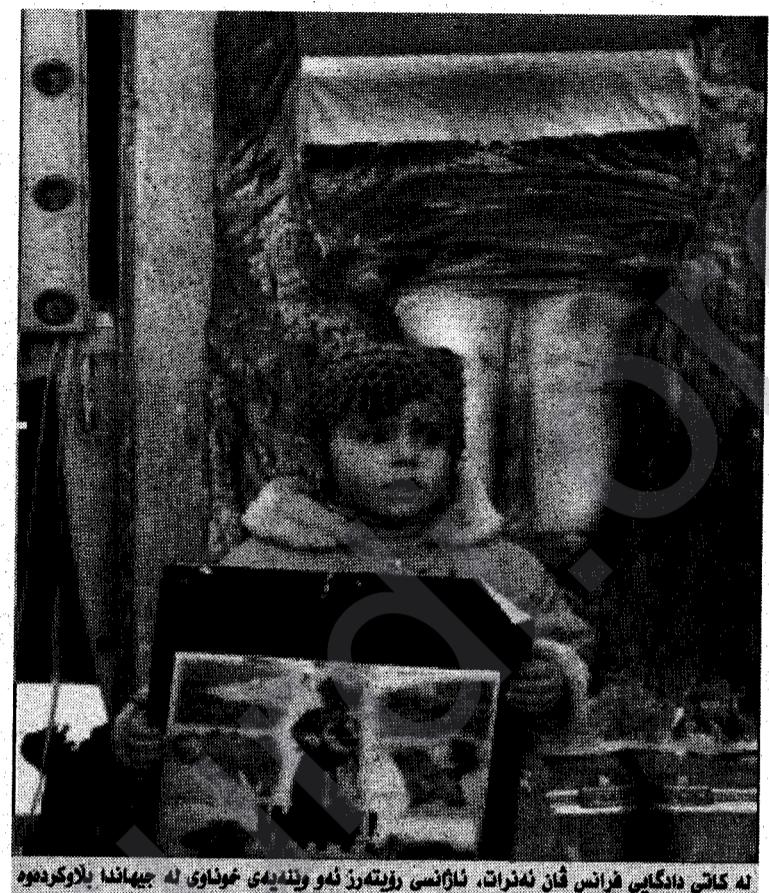
که برینه وه بز کوردستان، به لام له بز نه وهی
دەگەن زانمەعی عیراقیان نئیه بالویزخانەی
عیراق پاسپەریتیان پیشادات و چەند جاریک
ز نئو مەباسته سەردانی بالویزخانە يان
دەردوه. دواجار و توبیان بە هېچ شىيە يەك
pos نامە بز نئیه لە عیراق بز بونان،
تەنانين دەگەن تاھە مەنتىن؟ لە وهلەدا

خوناو

ئەو مەندىللىقى لە ھەممۇو جىهان وىيەكەمەرى بۇو بە باڭچەواز بۇ توڭىرىدىنەوە لە بازىرگانانى مەركى



خوناوه نهاده اوی باد و بادکردنه و بیرهومرده کانه کوردستانه کهورهدا دمیفری



له کاتی دادگاهی فرانس شان نهضرات، شایانی رفته و زندگی خودناوی الله جیبه‌اندا بلاکرده و

شان به شانی باوکی و یته‌که‌ی خزی هه‌ل
ده‌گریت بز به شداریونی.
یه‌کیک له و یته‌کانی خوناو له دادگایی
فرانس شان ئەنرات بوروه و یته‌ی سمر
روپه‌بری زدبه‌ی زوری بزۇئامه هۆلەندى
و جيھانىيەكان. خوناون بوروه ھېتىمای تولە
له تاۋانباران، به ناھارى بىزەنچەمە يەكى
دل پەشى وەك قودسى عەرەبىش بلاۋى
كردەوه. كەۋانىش وەك پاداشتىك ناواي جوانترىن

نامادهی کوردهکان، له بەردەم هۆلی دادک
چەنەدە کاریگەری خۆی هبوبو، ئامادهی
خۇنداو زۆر زىتەن، ئۇ چاوى كامپراكانى بۆ
خۆزى راکىشى، دەتۇوت مەندەلكەكى باوهشى
أعومرى خاودەرە" و زىندۇو بېتەۋە.
ئىنسىتا واي لىن هاتۇوه پەيامنۈران و
دۇزىنەۋەنلىقى ئىكەنلەنەن ئەتكەن و بېتەكى لە
دەۋايدا دەركىرىن و بېتەكى لە
لەفۇزىن و بېزىنەمەكان بلاورەكەنەوە.
لە كۆتىليدا دەپرسىم خۇناپىك ئەوهىنە
رۆزىلى هېبىت لە ناساندىنى زولەلىكىراوى
كۆرۈر، ئەڭمەر مەممۇ مەندالانى كورد وەك
خۇنداو چالاڭ بن، ئاش خە داگىرەك رانى
كۆرۈستان جارىكى دىكە دەتوانى كورد
جىئىتىسىد بىكەن؟ ■■■

نچی خوبیان له ناویکی ههولیتیبهوه
هرگرتووه، خوناو خانی چاوهکش و
ورود تا نیستا کوردستانی نهینبوروه،
لام به هزی دایک و باوکیبده تیکلهل به
بیشهی کورد و خهباته برواهکی بوروه،
اکو پارسال هیچ ناسنامهیکی نه بورو،
زوییه داوایان له قایقامی ههله بجه کرد
سنامهی ئو شارهی بدانی به لام و هلامی
خواهاره کیان نه، ایوه. دوو ساله دهچیته
وتباخانه، شه و بىز خەریکی نوسسین و
بىته کردن، بەشىنگي دىكەي كاتەكاشى به
زۆرمەپوتوه را يارى جوملاستىكەوە خەرىك
ەکات، لە قوتباخانه مامەستاكەي بە كچە
ئىين و نارمهەكه ناوی دەپات.
مەر يادكەنۇوه يەكى كوردى دەبىت، خوناو

نهخشی و لاتهکای به داکیرکراوی نیشان
نهدا و مندالانی بین ناز و باوک کوژرا و
قوربانیانی هلهبجه و کوردستانی بیدنار
و بندهست و لهت و پهته راهدهگهیاند، دیار
بوو پهپنی قهد و بالای تمهنهشی بچکلانه
بوو، له بمن سرهقالیم و تومارکونی
یادهکه للاعی خز، نامتوانی بیدویتم،
بهلام و هک پیشهی همیشه و کوردانه
خزی و باوکی نهک له یادی هلهبجه
بهشداربوون، بلکو له تهواوی یاد و
یادکردنوه و بیرهوریه کانی کوردستانی
کهورهدا دهیزین، لهدا چارم نهم منداله
چاوکهشم له داکایکردنی تاوانبارفرانس
قان نهذرات بیننده بهمان هلهکرتی
وینته و نالای پیرزی کوردستان بزیه
ساسان دهزویش - هولهدا - ئامسال
له یادکردنوهی حفدهمه مین سالارزی
قوربانیه کانی هلهبجهی شههید و
کیمیاباران، له ولاتی هولهدا که له لاین
چاک، تاوهندی هلهبجه درز به ئەنفالکردن
و جینتسایدی گلی کورد سازکرابوو،
ئوههی سەرنجى ئاماھەبووانی کورد و
بیانیه کان و میدیا کانی رايدەکیشا له کەل
خویندنوهی ئو هەممو و تار و هەلواسینی
وینته قوربانیانی هلهبجه و پازاندنهوهی
دروشمه جزاوجزورهکان، مندالىكى
چاواگەشى کورد بوق به هەلگرتى و وینته کانی
قوربانیه کانی هلهبجه بەرامبەر میدیا کانی
کوردى و جیجهانیه کان راوهستابوو، و هک
ھەممو ئاماھەبووان، له چاوه گاشەکانیا

په یامی کورد ئاماھەی بلاوکردنەوەی ریکلامەی بازرگانی و بروسکەی پیروزبایی و پرسەنامەیە به نرخیکی گونجاو

قرآن ۶۲۲ تا ۷۲۲
ترکیبی کوئی رومانسی نیت،
بلام به هزی پایه وندیکی
خوشبویستی که له ناکار
دروست دهیت، نهیت رومانسی، روزی
باخته و هری یک شتمم، زماره بخت!

دوانه (جمنک) ۶.۲۱ تا ۵.۲۱
تندروستیت له مترسیدایه
نه کهر بهم شیوازه بن سه رو بته
ردفتار بکهیت، خوت به کارهه
ساندرو معکه، روزی به مخته و هری سن شمه
مارهه بخته.

۵۲۰ تا ۴۲۱ کا

کاولر ۳۲۱ تا ۴۲۰
به خته و مری و سه قامگیری
ثوہوندہ دوور نبیه لیت که
زهشین بیت، روزانی ثائیندہ ثم
ستیهات بزر دمہ امیتن، روزی به خته و مری
استیهات بزر دمہ امیتن، روزی به خته و مری

دو رو شک ۱۰-۲۲ تا ۱۱-۲۱
تو لام ماؤهیدا باید رزد به
دیمهٔ خیت دهدید و همانور
تو ایانه یکت برو تو مهابت
تهرخانکرد و در روزی به ختنه دری هالینی،
زماره‌ی بخت ۷.

تهرانی ۹۲۲ تا ۱۰۲۲
تو زور دهست بلاویت، هندیک
دهست به پاره خار چکردن و
بکره نگینا توروشی نابروشی دمیت، روژی
به خته وری چوارشهمه، ژماره‌ی بهخت.^۵

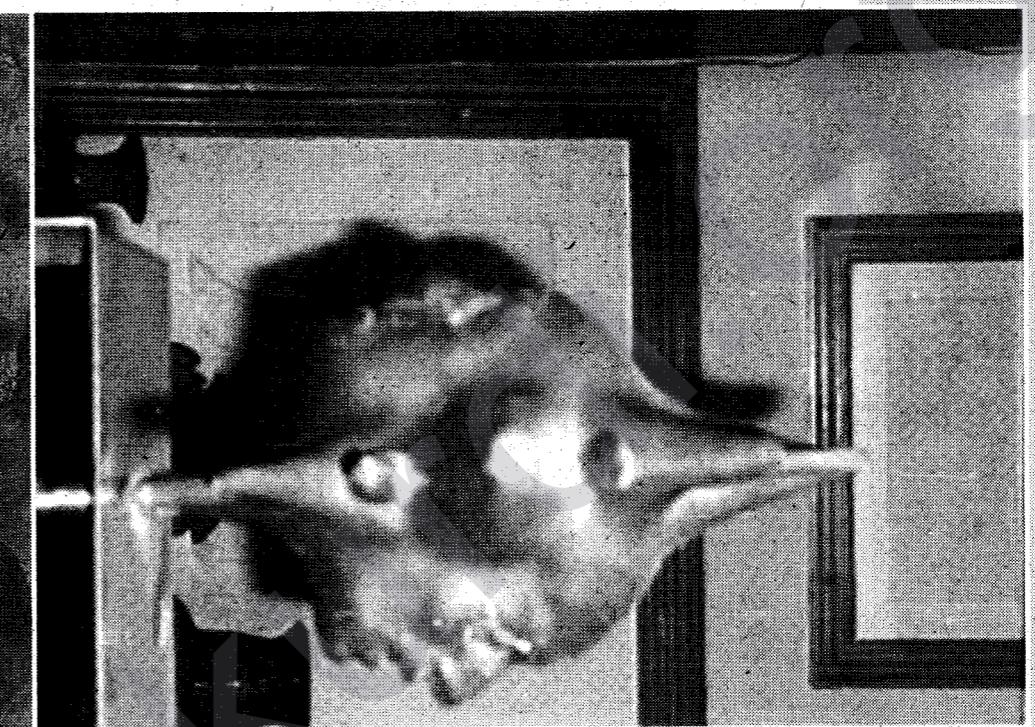
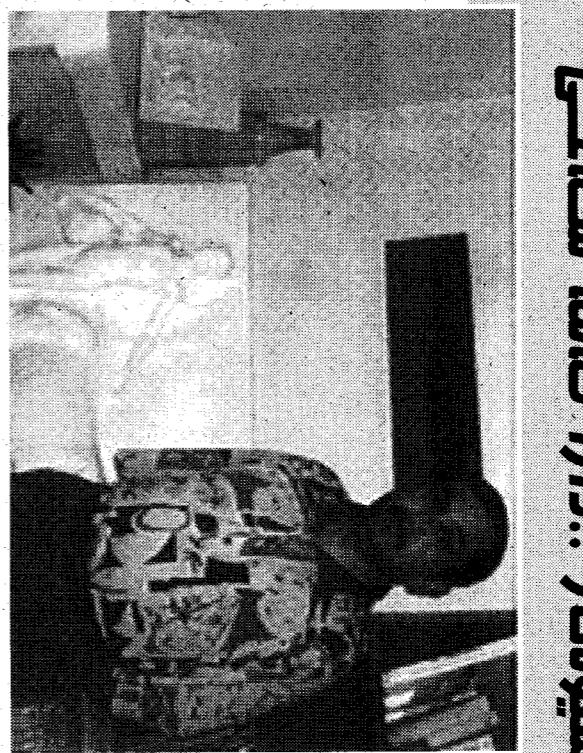
فهریک ۹۲۲ تا ۸۲۳

نەھەنگ ٢.٩ تا ٢.٢٠
هاریکاری لەگەل ھەمەرو
دەوروبەر دەكتىدا دەكتىت تا
بەكىيە مەبەستەكتەن وانىيە؟
قۇزىيەك بە خىتتا بەزۈزۈد، رۇزى بەختى وەرى
سې شەممە، زىمارەي بەخت ئە.

سنه قتل ۱۲۰ تا ۱۲۱
تزریق حضرت له و همه سنه خوشکان
همتا هفتادیه به مردم امام بن، به سه
تمم علی خود گورج کارهود بیز
ثیان روزی به ختم و هر شاه مم، ژماره
بخت ۱.

گیسک ۱۲۲ نا ۱۹۷۶
نه که روانای رویشتن بز
سهیران نبیه، بدوا گهیک
بدوزره وه که قیسی لکه ملادا
یکه بیت، روزی به خته و هری پیتچ شه ممه،
ماه، بمحظی

کهوان ۱۱.۲۱ تا ۱۲.۲۲ رهنگی ده دروبه‌ری چاوه‌کانت
دینیتیت؟ نموده هی بین خوبیه،
کاتی ٹوہ هاتوره بایه‌خی جدی
ته دروستیت بیه‌خشیت. روزی پاختواره‌ری



A black and white photograph of a man with glasses and a mustache, wearing a patterned shirt, sitting in a chair. He is looking slightly to his left. The background is a plain wall.

سیار هنر و مهندسی را و نیز بر زبانهای دیگر می‌رساند.

اسنکه یعنو له همشتا سالی رایدو دوا له اینکی خربان له هکل کورسستان بکنده و
مامعده له هکل شو و چیهدا بکن و داشتم
سیاسته کان له مولویا بتو تاراسته یدا
هروزن که خراستی کورده و نکمیریک
و بپریانیه کلپش تهدارت دایست و هک
شوده له ٹالمانی یعنیمان ■■■

سیاست‌های کنونی شریدر و پارکر که بهترین مددخواهان از این حوزه هستند، می‌توانند در این راه مددخواهی از این دو کشور را بگیرند. این دو کشور از این دو کشورها نسبتاً بزرگ‌تر و قدرتمند‌تر هستند و ممکن است این دو کشور را می‌توانند در این حوزه مددخواهی از آنها بگیرند. این دو کشور از این دو کشورها نسبتاً بزرگ‌تر و قدرتمند‌تر هستند و ممکن است این دو کشور را می‌توانند در این حوزه مددخواهی از آنها بگیرند.

لیستیا و گیلانیا که این سرمه را می‌توانند

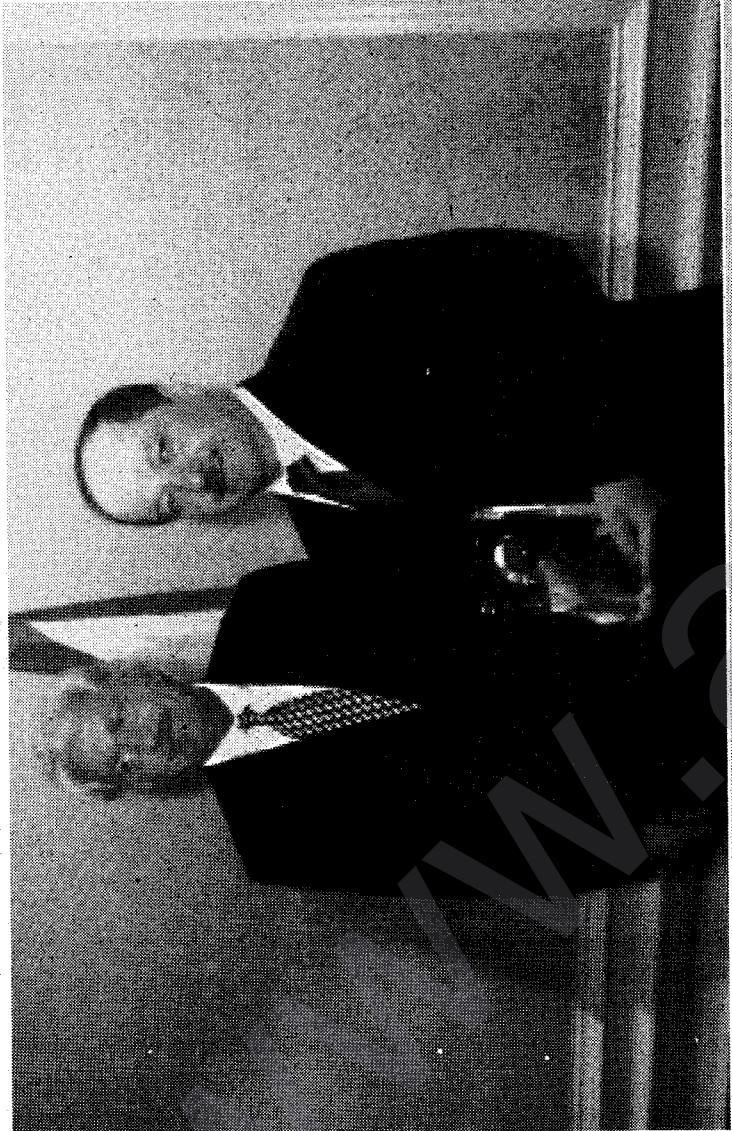
A high-contrast, black and white photograph of a vintage car's interior. The view is from the front passenger side, looking towards the driver's seat. The dashboard is visible with various gauges and controls. A steering wheel is on the left. The passenger seat is on the right, featuring a prominent headrest. The entire scene is set against a very bright, possibly overexposed background, which washes out many of the finer details of the interior. A faint, large watermark or signature, possibly reading "SUVN", is visible across the center of the image.

ଗାନ୍ଧାର / କୁର୍ଦ୍ଦଶେଷ ହାତି ପାର୍ବତୀ
କୁର୍ଦ୍ଦଶେଷ , କାର୍ତ୍ତିକା କର୍ତ୍ତା
କୁର୍ଦ୍ଦଶେଷ , କାଳୀ ୬ କାମନାରାତ୍ରି
କୁର୍ଦ୍ଦଶେଷ , କାଳୀ ୬ କାମନାରାତ୍ରି
କୁର୍ଦ୍ଦଶେଷ , କାଳୀ ୬ କାମନାରାତ୍ରି

بمودا چون: هایام گردید / مولید
بیک لادو کرانکارا بیانی لهدوار
توبه راسپونی شازادی عیزان ردوی لد
کورستان کرد. پرسه تابوده کان بود.
که تا نشنا هیچ لاینکی فرمی و تا
کوکوش کرانکان المسار نکردوه.
هاشنی در اوی نوی بز کورستان و عیزان
تا نایستک شنکنی نمی بود بز خانکی
کورستان پاتایت لایه شاهد کاری
لمسه و نکرا و لوزکانه نخواهه بازارهه
و خانکی لی هوشیار تکاریهه و گردینی
درخی شت کانش تنهای تارمهه نزف کان
بزو لدراده کونه کوهه بز رداوه نوکه. پنجه
دوانیش که لروو زمارده درواه کان
ردوی لد بیاد بودن کرد. توشه کان بین هیچ
درلاسے و بین هیچ لندینه سینه و دیک روزی
لزبادی کرد. ناموره که له بازار کانی
کورستانها قوی شواران تازه زرد خوبی
گردیده. چندین که هم میراهن

لهم إنا نسألك ملائكة السموات السبع
لهم إنا نسألك ملائكة السموات السبع
لهم إنا نسألك ملائكة السموات السبع

سیاسه نه کان به ئاراسته خواستی کور دەرۇن



که رخی نه جمهودین نه نداهمی شاذی سه روکی کورستان له سه زداني بتو نه مدریکا، به ریاستا و نه اطمانتا:

- نموده تهشیفانه له ناشی سه رؤکی دوهه تیکی گهوردا بیو.
 - سه رؤک همهو جاریک بیو مهسه له کافن تاییدهات به کورستانده و پاوینی همهو لایه دوکات له کورستاندا
 - له نیکامی سه هره که سه رؤک باز زنیدا زوریک کومپانیاه نموده (لیک) دسته کورستانه به نیوادا شکنده ۹۰ هله همه مهنتیه.

یه کیتی نهوروپا داواي
مافي که منه ته وه کانی
تورکیاى گرد

• راپورتی به دادچونده که کوئی می‌باشد
یه کیتی نه روپا هر باره‌ی تورکیا ناماده‌ی
کردبو، به زیرینه‌ی دهنگ و به بنی
گوزدان‌کاری یه سه‌ندکرا!

رایپرته که داده تورکیا، که تورکیا نزدیک بونه و هی
خوبی له بر امیر به کامنه ته و هکان و
ماهه کانیان نه گز پیوه، هروهها دیار یکدودوه
که ده و فهه تی فیز بیرون به زمانی دایک نیمه و
تورکیا له په رهه ده کردن به زمانی کور دیش
پاشگاه بیوت و هه. رایپرته که ده لی ده سه لاتدارانی
تورکیا له چوار چیوهی په مانی لوزاندا سیری
که مهنه ته و هکان ده کن... ثم که مهنه ته و هانه
و هک کزمه لایی نه هو سلماهان نیشانده درین، به
گوییه رایپرته که، ثم او اکرم لایه که لایه
ده سه لاتدارانی تورکیا و هک کمهنه ته و هه
ده میزیدرین، و هک جو خله که، ئورمهنه و یوزنانی.
به لام له تورکیا که مهنه ته و هه تریش هن. له
رایپرته که داده تورکیه که ثم با بهله له چوار چیوهی
په مانه کانی نیزده و له تیوه شر قاده کری.

دوای کزبیونده و هی دهگان و پسندنکردنی را پرترته که، "Olli Rehn" کومیسری کوئیتی نی یکیتی ثورپا که به پرسیاری به داداچونی نهم فایله، کونگریده کی روزنامه و اینی سازکرد و هندی شرقی در باره تورکیا را که یاندن، به گوییزه "Rehn" تورکیا هم لوی جینه جیکرنی به نهاده کانی کزپهناگن دهات، به لام زور دهه نگ یاری نه دهروات.

Rehn "ناشکاری کرد که دهی تورکیا
چوارچیوهی نثار ادی. دهربین فراوانتر بکات
و نامازه به کینشه^۱ "تورهان پاموزک" ی نکرد.
هرودها گفتی، دهی^۲ یاساکانی ریکختنی مافی
زنان ها ناو یاسایی مهدمنی دا بکردرین.^۳

"Rehn" رایکے یاند کہ ٹوان لہ نامادہ کردنی را پھر تکہدا بیلائیں لیکن لیلے وہیان دھکرن و ڈیندہ مری جیجا جیاں بسے رکردو، هعروہا داول لہ تو رکیاں کرد کہ ما فہ کانی مروز بگیہ دینتی ظاستی بھاکانی یکتی ٹھورپا و لہ ہامو کات و شویندا بیتہ دھولئنی یاسا۔

هعروہا لہ را پورتکہدا باسی کہ مکردنی رڈلی لہ شکر کردو کہ نابن تادھولی ہامو کارہ کانی بن، بینجکے لہ کاروباری عسکری۔

لہ بارہی کورسے کانی؛ زمانی کور دیش ہاتوو، کہ ٹھو کورسانے لہبیر تیکچنی رہو شی ثابورو دا خراون، بیڑے دھبیں دھولت ریکے یہ مکان بے

بَذْرَيْتَهُ، هَرُوهَا ثَامَّاً بِهِ كَرْدَوَاهَةَ
لَهَبَارِهِ زَمَانِيَّهُ رَمَنِيَّهُ وَيَزَنَانِيَشَدا تَثِيسَتَهُ
هَنَگَاوِيَكَ نَهَراَوَهُ ■■■

له دهستوری هه ریمی
کوردستان دا هه ولیر
اونه مخته نه ک، که ک

PNA - رهشندوسي دهستورى هريمه
كورستان بهسرا هامو چين و توپزه کاتان
کومال دا بش دهکريت، تا پيشنبار و بژچون
تبيسيه کاتي خزياني لهسرا دربرين، هررو
ليزنه دارشتني دهستور به چندين پيشنبار
تبيين گهيشتووه و ئيستا له زير ليكيلينه دايه
له كاتي دارشتني دهستورهك له برچاو بگيرين
ليزنه چاوخشاندنوه به رهشندوسي
دهستورى هريمه کورستان ئيواره يك
زورو قمۇر لە تلارى پەرلەمانى کورستان
كەتكۈركىدىن لهسرا دوا تېتىيى و سەرنجە
لهسرا رهشندوسي دهستورهك و گەتكۈركى
لهسرا ئۇ پيشنبار و بژچونانى ليزنه
پېنگىشتووه، كېبۈونەوييەكى ئەنjam دا.
لەمبارەيەو شىزوان حەيدەرى جىڭىرى سەرقىز
ليزنه دارشتني دهستور و ئەندامى پەرلەمان
كورستان گوتى: رهشندوسي دهستورى هەرىقى
كورستان پاسرا هامو چين و توپزه
کومال دا بش دهکريت، تا پيشنبار و بژچون
تبيسيه کاتي خزياني لهسرا دربرين، هررو
ليزنه به چندين پيشنبار و تبيين گهيشتووه
ئيستا له زير ليكيلينه دايه، تا له كاتي داراش
دهسته، دەكەلەم، جا بگىرىن. يۇ لا يەرى

یار لہ مانی نیتاں پیشوازیہ کی بی وینہ لہ مام جہ لال ده کات

بیرلیسکونی سه روکوه زیرانی نیتالیا: سه روک تاله بانی قاره مانیکه و زیانی دزی دیکتاتوریه‌تی تیپه راندووه



جه لال له رؤیی یه که من سار دانه که دی چاوی به سه روزکی نیتا لایا "کارلو نه زیلیو چاهیب" که وات

شامه و سرکوماری عتراق روزی ۱۱/۹
له کل سه روزگر ریخراوی "فاؤ" کبیوه وه
و نیواره همان روز له کل بالیزی
ولانه عمر بیهکان کبیوه وه یه کس سازد.
جتنی شامه ز پستانه، که مام جه لال هر
لهم سه ردانه بینا، چاوی به "پایا بیندکیت
شازده هم" ده کویت. ■■■

”چهیکان“ و اینشان دهدن که مام
لال پشتگیری له رهوقی سیاسی ئهوان
هکات، ئەمە و هاردوو لایەنی نهیاز
بودد له بابته سیاسییه چۈراوجىز
جىاۋازەكان بىز مەبىستى سەركوتىن
ھەلىپازىندى وەردەگىن، ھەر بىزىه
ئوانى سوود لهو بابته وەرىگىرىت
قۇمەبىستى تازەكىرنەوهى ماڭەنەوهى
تەنەسەپ، باشەكىي، شەتالىا له عىدا، بىز
ماوهىيەكى نۇئى به رەزمەندى ھەموو بالە
سیاسىيەكانى ئىتالىا.
لېزەشدا، دەبىت ياس لهو راپۇرته ھەوالان
بىكىن كە جەختىان له سەركەوتى مام
جەلال كەردىو له سەرداھىيدا، ئاۋەندە
سیاسىيەكان پېشان وايە كە سەركىزمارى
عىراق توانىيەتى لېپاتۇرى خۆزى وەك
كەسايىتىيەكى سیاسىيەتىيەكى
ئەرجەستە بىكەت.

دیسان له بارهی رهوشی پهنا به رانی کورد له یونان



"کلان" و خدالکنی شاری "دهوک" و دینه‌وی بگه ریشه‌ده بزو کورdestan، به لام...

گرد و دوو متدالیان ههیه. په گه زنامه هی و نانی درابوویه به خوی و متداله کانیش، متداله کانی له سالی یه کم و دووه همی زانکوردان. به لام "تھحمدہ" کاتیک که له کل خانمیبا کیشنه ده کوویته نیوانیان و له یک جیا ده بیهه و، په گه نامه که لی زوره مکریتیه و.

"و، قه مباری" ٹهنداریا، دانیشتوی شاری یللام و "هـ روحانی" ماموزتا، دانیشتوی ھهها یاد که هردوو کیان له سالی ۱۹۹۹ او وه به خیزانه وه له یونان گیرساونه توه و له یک

ک. تاگزرسی- یونان - هلکوتی و لاتی
یونان به جزیره سنوری هاوپشی له
کهل زوریک له لاتانی ثاسیا و ثفهبریقا
و سنوری وشکانی ههیه له کهل تورکیا
و بولگاریا و یوگسلافیا و ئەلبانیا ئم
ھلکوتیه وای کردووه، که ئم و لاته
ھوروپاییه رۆزانه کوشچی پەنابران به
خۆیهه بیینیت، وە پاریزدەریک پیتی و تین.
بە پینی سەر ژمیری فرمانگى کاروبارى
پەنابران سەر به وەزارەتى ناوخۆر
ھەزار پەناخواز لەم و لاتدا هەي و ریزەی
ھەزار كس له لاتانی سوپھەتى
پیشۇو و لاتانی كومۇنىستى جاران،
لە هەموان زۇرتىر پەنابری ئەلبانیاى
کە ریزەیان دەگاتە ٧٥ ھەزار كس، لە
سەرچەم ریزەی پەنا بەران تەنها ١٢
ھەزار كس خاۋەنى كىشى سیاسىن و
لەم ریزەیەش ٤٠٠ كورد هەي شایانى
باشە زۆرمەھول دا كە كەسيك بىزىزمەوه
كە مۇلەتى مانەوە (اقامە) اى وەركىتىت و
چەند پرسىارىتىلىلىكىن بىكىن بە لام تەبۈو
و باودە تاکىرىت كە تەنها يەك كەسيش
مۇلەتى مانەوە هەمىشەيى هەبىت. چەند
رۆزىكە له كەنالەكانى TV و رادیۆكانەوە
دەنگىرى ئاۋە هەيە كە گوايدەتى مۇلەتى
مانەوە بىرىت بە هەممۇ ئۇ پەنابرانەى
كە يەك سالە لەم و لاتەدان و بە ياسالى
كار دەكەن و بە لاتى كەمەوه "باجى" ١٥٠
رۇزى كاركىدى دايىت بە دەولەت. ئەگەر
ئۇ باجەي ئەدابىت ئۇوا پىتىسىتە ١٥٠٠
بە، ئەدات بە كىنە باخى، رۆزى، ١٥٠.

Parlemanî Ïtalya pêşwaziyekî bêwêne le Mam Celal dekat



Laparey 2

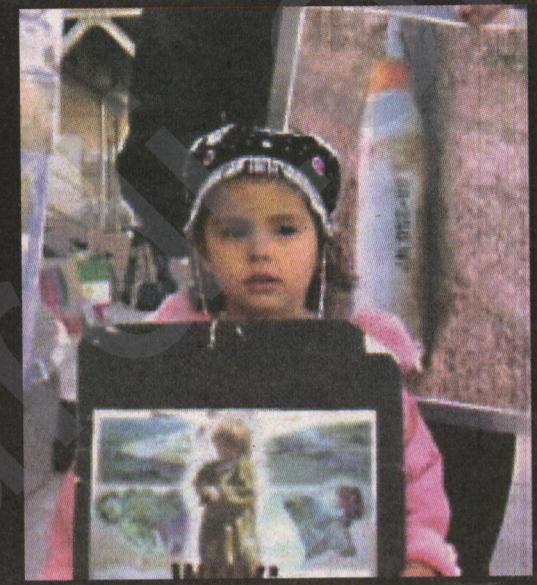
PEYAMÎ Kurd

Jimare 62 Sallî 2 11.11.2005

Rojnameyekî heftaney gistiye

خوناو
ئەو مندالەی لە هەموو
جیهان وینەکەی بوو بە
بانگەواز بۆ تۆلەكردنەوە
لە بازرگانانی مەرگ

لا پەردە



يەكىتى ئەورۇپا داواى
مافى كەمەنەتەوە كانى
توركىيات كرد

لا پەردە ۲

نەبۇنى ياسا بۆ نەركى كاڭان
و مامەلە بە (درادو) پارە
بۇقە كىشەيەكى رۆژانەمى
زىانى خەلک لە كوردىستان ..

لا پەردە ۴

قىنس قايىق
شۇرۇشى هەزارەكان چ
جۆره شۇرۇشىكە؟

لا پەردە ۶

نەنور محمدەنەنەمەد

ئىمە رۆلەي...!

لا پەردە ۸

لە ئەرسىنىي ھونەرمەندانى كوردىستانەوە ..

ھونەرمەندى شىۋەكار..
دارا حەممە سەعى

لا پەردە ۷

ھەلکەوت زاھير بە^١
داویزكاري ھونەرى
حکومەتى كوردىستان دانرا
لا پەردە ٥

Siyasetekan be arastey xwastî kurd deron

Laparey 6



■ Encamî serdanekey Serokî Kurdistan bo Emrika, Brîtanya û Elmanya le witûwejek legel Kerxî Necmedîn endamî şandeke